

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 60

v inozemstvu 80

SLOVENEK

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“**Cene inseratov:**Enostolpna petlitna vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 3'— in 4'—,
oglasni v uredniškem delu
vrstica po Din

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniški
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštmina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; neurankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravništva 328.**Političen list za slovenski narod.**Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.363, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.**Propadanje narodne
demokracije.**

Praga, septembra 1925.

»Narodna demokratska stranka« preživlja težko krizo. Rojena iz novih, po svetovni vojni nastalih razmer, sestavljena iz razvalin najrazličnejših meščanskih, naprednih, narodnih, svobodomiselnih in kar je takih in sličnih strank in strancič, ni umela svojega programa izvajati, ker ni bilo že od vsega začetka iskrenosti. Tudi ga ni mogla, kajti vodstvo, ki naj bi dajalo iniciativo, ki naj bi demokracijo pokazalo na delu, je bilo zato nespodobno. Sestavljeno iz reprezentantov iz živih strank, je predstavljalo konglomerat najrazličnejših struj, taktik, političnih, gospodarskih in socialnih načrtov. Vse preveč globokih misli in lepih besedi, premalo praktičnega dela; kolikor ga je bilo, je to delovanje stalo v očistem nasprotju s programom. Zato je bila ta stranka samo po imenu demokratska; v svojem bistvu in po svojem udejstvovanju je ostala tip meščanske buržajske stranke z močnim zaledjem bančnega in industrijskega kapitala.

Mogočnemu valu, vsled razočaranj in bridkih izkušenj v svetovni vojni, prerajene ideje pravega in iskrenega demokratizma, ki naj v bratski slogi druži vse stanovne v državi in v prijateljskem, mirnem sožitju vse države, so se podali tudi češki politiki. Njim na čelu dr. Karel Kramář. Panslavist od nekdaj in carofil vsled svojih rodbinskih zvez, zelo bogat in pošten, ambiciozen in izobražen, se je že od rane svoje mladosti pripravjal za javno udejstvovanje. Brez potomcev se je lahko popolnoma posvetil politiki, ki je danes njegova edina strast. Za njo živi, dela in troši svoje bogastvo. Ugleden in spoštovan, se giblje vedno v višjih sferah brez tako potrebne srčne zveze z ljudstvom. Bil je med prvimi, ki je uvidel mikavnost novega razpoloženja širokih mas. Na njegovo iniciativo so se že pred završetkom krvave vojne pričela pogajanja o spojitvi čeških meščanskih strank. Takrat je bilo že docela jasno, kakšen bo za Čehe rezultat petletnega kljanja. Masarykova propaganda v tujini je imela popoln uspeh. Neposredno pred ostvaritvijo so bile starodavne sanje čeških rodoljubov. Vzgojenci v negativnem javnem udejstvovanju v osvojeni monarhiji, so morali misliti in se pripravljati na skorajšnji državotvorni nastop v lastni domovini. Zato so naporili dr. Kramářa tem lažje uspeli in že v poletju l. 1918. je bila ustanovljena »Narodna demokratska stranka«. Z njeno ustanovitvijo je likvidirala cela vrsta strank, ki so se spojile v to enotno stranko: Mladočehi z dr. Kramářovo »Narodno svobodomiselnostno stranko«, staro-čehi s pokojnim Matušem, realistična stranka, državnopravna stranka in moravska ljudska napredna stranka dr. Stranskega.

»Narodna demokratska stranka« je bila zamišljena kot obče narodna stranka. Dobila je lep program kakor so ga že imele ponekod ali si ga nadjale tudi pozneje ustanovljene demokratske stranke v drugih deželah. V splošnem navdušenju ob prevratu si je znala tudi priboriti temu odgovarjajoč položaj v novi republiki in njen predstavnik dr. Kramář je sestavil prvo vlado. Vedno bolj pa se je očitvalo, da je njena obča-narodnost in moč med ljudstvom pretirano cenjena in javnosti sugerirana. Dr. Kramářova vlada je kmalu morala odstopiti mesto drugim in pri dosedaj edinih volitvah l. 1920. se je »Narodna demokratska stranka« morala zadovoljiti s petim mestom. Temu volivnemu rezultatu in pa njenemu programu primeren je tudi njen položaj v vladi narodne koalicije. Zastopana je še sedaj v njej v dveh resorih, finančnemu in trgovinskemu.

Neuspeh pri volitvah, očitno naraščajoče nezadovoljstvo pri volivcih, predvsem pa nasprotujoči si interesi v stranki zastopanih kapitalističnih in bankarskih skupin, so dali povoda, da se je že pred daljšo dobo pričelo na vodilnih mestih stranke razmišljati o vzrokih vpadanja upliva in moči stranke. Nezaupanje med voditelji je postajalo vedno bolj očitno, vedno bolj globoko. Pričetek razkrajanja je nastopil, na tihoma so se delale priprave za osnove nove stranke, pred de-

finitivnim razhodom jih je družilo edino vsem skupno kulturno bojno geslo. Dogodki ob proslavi 500letnice Husa in njene posledice, ko se je demokratska stranka z drugimi koaliranimi strankami morala zadovoljiti z uradni nastopom vlade, so dali s posebnim ozirom na predstoječe volitve raznim nezadovoljnim povoda, da končno stopijo pred javnost s svojimi praviimi nameni, v katerih se je sicer že toliko časa šušljalo.

Alarm je dal bivši finančni minister dr. Engliš; njemu sta sledila oče in sin, senator dr. Stransky st. in poslanec dr. Stransky ml. Potem pa je šlo z izstopanjem iz demokratske stranke kar po vrsti: številni univerzitetni profesorji in docenti na brnskem vseučilišču, razni umetniki in pisatelji, med njimi svetovno znana brata Čapek, časnikarji, ugledni uradniki, javni delavci in končno še voditelji bivših realistov senator Herben, glavni urednik nekdanjega Masarykovega »Časa«. Dr. Engliš je bil še toliko previden, da je v pismu, s katerim javlja, da odlaga svoj mandat in izstopa iz »Narodne demokratske stranke«, še pristavil, da se umika iz političnega pozorišča iz zdravstvenih ozirov in si je s tem zasigural prosto pot na vse strani. Govori se, da mu že ponujajo mandat republikanski agrarci. Ostali pa so objavili javnosti, da so ustanovili novo »Stranko narodnega dela (strana narodni prave)« in izdali tudi programatičen proglas.

Glasom njega sta nova stranka »prave« in prav nič drugega kot »organ javnega mišljenja«. Ostane zvesta demokratski ideji in bo na tej podlagi stremila, da se osnuje enoten, moderno orijentiran centum; je miroljubna in smatra, da se mora najti ravnotežje med kapitalom in delom; je za popolno neodvisnost šole, za depolitizacijo vere in seveda za ločitev cerkve od države.

V člankih in javnih pismih odkrivajo izstopivši prvaki vso notranjo trohno demokratske stranke. Obtočujejo dr. Kramářa, da je po njegovi krivdi in nesposobnosti stranka postala reakcionarna; njemu še posebej očitajo, da je gojil osebni kult, da je njegovo slovanstvo anahronizem in da je celo premalo — antiklerikalni on, ki sta mu panslavizem in antiklerikalizem glavni karakteristiki. Sploh so ustanovitelji stranke »prave« že od vsega začetka zajahali kulturno-bojnega leva. To tudi ni čudno. Oba voditelja, oče in sin dr. Stransky sta namreč židovske pokolenja; mrzita vse, kar je pozitivno verskega in njima je do slovanstva, češkega nacionalnega patriotizma in svobodomiselstva ter naprednosti samo toliko, v kolikor morata vsled svojih številnih podjetij nanj računati.

Dr. Kramářovi »Narodni Listy« in drugo njegovo časopisje seveda ne ostaja dolžno. Kakor je že v politiki stara navada, objavlja jo predvsem udanostne izjave krajevnih organizacij, v polemičnih člankih pa odkrivajo, kdo so in kakšni so ti gospodje, kaj so delali in preko stranke poskušali izvesti. Negativni elementi v vsakem oziru in dr. Kramář je bil resnično zelo velikodušen, da jih je tako dolgo trpel v demokratski stranki.

Ni pa ostalo samo pri tem. Istočasno s stranko »prave« se je naredil poskus oživetiti realistično stranko. Gre največ za one realiste, ki že pri ustanovitvi »Narodne demokratske stranke« niso bili za likvidacijo svoje stranke. Ta nova realistična stranka dosedaj ni razvila posebne delavnosti in živahnosti in se zdi, da bo ostalo samo pri poskusu, sicer bi njihov bivši voditelj senator Herben ne stopil v stranko »prave«.

Vsi ti poskusi pa so značilni za t. zv. napredne, demokratske stranke, ki so z raznimi novimi zvenetimi gesli skušale podaljšati politično življenje anahronističnim skupinam. V širokih masah so že davno doigrale in tudi sedaj gleda ljudstvo skoraj povsem ravnodušno na nove svobodomiselnosti zveličarje. V skrbih je samo birokratično uradništvo in malomeščanska buržuazija. Navajena kakor naša, da par eksaltiranih politikov misli za njo, je bila zadovoljna in tudi ob praznih želodcih sita od pitanja z nevarnostjo »črne reakcije«. Sedaj je v strahu, ker je enotna fronta razbita in ker se ne mara zameriti niti na to niti na ono stran; opazuje, kdo se bo bolj energično postavil v brambo proti tej strašni zverini... Viktor Schweiger

Pašić odpotuje v Pariz.

Belgrad, 25. sept. (Izv.) Popoldne ob 2 je odpotoval prometni minister v Monte Carlo. V Niš sta odpotovala Uzunović in Krsta Miletić. Tam se bo otvorila gospodarska razstava.

Z odhodom teh dveh ministrov je nastopila v belgradskem političnem življenju še večja tišina kot je bila zadnje dni. Jutrišnji dan bo še manj zanimiv kot je bil današnji.

Danes so se širile sigurne vesti, da namestnik Pašić odpotuje v Pariz. Tam bi se razgovarjal o kompleksu vprašanj, izmed katerih stoji v ospredju vprašanje našega posojila. Pašićev odhod v Pariz je zelo važen, ker se bo Pašić tam sestal z Ninčevićem in bosta francoske politične osebnosti skupno zainteresirala za

nekatera vprašanja, ki so v zvezi z našo zunanjo politiko. V Parizu si bo ustvaril orientacijo za vodstvo zunanje politike.

Kar se tiče Pašićevega bivanja v inozemstvu, se misli v političnih krogih, da bo Pašić svojo vrnitev odložil za nekoliko dni in da se bo vrnil tekom prvega tedna meseca oktobra. Pred svojim odhodom v Pariz bo Pašić v Monte Carlu pričakal Radojeviča.

Ante Radojević je pred svojim odhodom izjavil časnikarjem, da potuje v Monte Carlo samo v zadevi resornih poslov in da nima nobene druge misije. Koliko časa so bi mudil v Monte Carlu, še ni določeno. Verjetno je, da se bo v par dneh vrnil v Belgrad.

Ugašajoča zvezda Svetozarja Pribičevića.

Belgrad, 25. sept. (Izv.) Snoči ob 10 je prispel v Belgrad bivši minister za prosveto Svetozar Pribičević s svojega agitacijskega potovanja po Bosni, Dalmaciji in Liki. Svojo vrnitev je naznanil naprej z željo, da bi mu priredili njegovi pristaši v Belgradu slovesen sprejem, da bi na ta način obrnil nase pozor-

nost političnega življenja. Na postaji se je zbralo okrog 50 njegovih pristašev, ki so v gluhi noči spremljali Pribičevića na njegovo stanovanje, kričoč in prepevajoč po ulicah. Ta manifestacija pa je bila zelo mizerna. Postala je bolj smešna kot pa resnega značaja.

Pred kongresom jugoslovanskih časnikarjev.

Belgrad, 25. sept. (Izv.) Časnikarji odpotujejo jutri na kongres v Skoplje. V Belgradu se je danes zbralo veliko število časnikarjev iz prečasnkih krajev s predsednikom Kovčićem na čelu. V Skoplju jim bodo priredili slovesen sprejem. Sestavili so za sprejem gostov poseben odbor, katerega predsednik je skopljski župan. Armadni poveljnik je dal

za vso dobo trajanja kongresa na razpolago vojaško godbo. Kongres se bo pričel v nedeljo dopoldne in se bo končal v ponedeljek. V torek in sredo bodo napravili časnikarji izlet na Kosovo. Del časnikarjev se bo vrnil v Belgrad, nekateri pa bodo odpotovali v Južno Srbijo. Kongresa se bodo udeležili tudi časnikarji iz Romunije in Čehoslovaške.

OSEBNA VEST.

Belgrad, 25. sept. (Izv.) Minister za socialno politiko Milan Simonović se je danes vrnil iz zdravilišča, kjer se je zdravil. Z njim se je vrnil tudi njegov pomočnik Petar Protić.

IZ BOLGARSKEGA KOMITASKEGA GL-BANJA.

Belgrad, 25. sept. (Izv.) V Gornjem Milanovcu so imeli bolgarski emigrantje sestanek. Na njem so pretresali spor med Todorovom, Atanasijevim in Stojanovom. Bolgarski emigranti spremljajo razvoj dogodkov v Bolgariji z veliko pozornostjo.

Albanske homatije.

Tirana, 25. sept. (Izv.) Vlada dementira vse vesti o kakem posebnem pokretu proti Ahmed beg Zogu. Naglašja se, da je v Albaniji sicer veliko nezadovoljstvo, ni pa nobenega pokreta proti predsedniku republike. Parlament se bo jutri otvoril. Do tedaj bo tudi rešena ministrska kriza. Velikih sprememb ne bo v vladi. Ahmed beg Zogu bo vzel v njo po enega zastopnika rodu Tosca in Miriditov. Za predsednika senatorjev albanske republike je izvoljen bivši zunanji minister Pangjeli.

Pogajanja za ureditev francoskih dolgov Ameriki.

Newyork, 25. sept. (Izv.) Francoski finančni minister Caillaux je takoj po svojem prihodu v Ameriko pričel s pogajanjmi. Najprej se je sestal z ameriškim državnim podtajnikom Winstonom, pozneje pa z državnim tajnikom za finance Mellonom. Na sestanku obeh komisij je naglašal Caillaux, da ima nalogo obveznosti Francije napram Ameriki urediti. Ob enem se je zahvalil Ameriki za pomoč, ki jo je izkazala Franciji za časa svetovne vojne. Državni tajnik Mellon je Caillauxu odgovoril, da tudi Amerika pozna in priznava žrtve Francije in da se bo na to ozirala. Obenem je izrazil upanje, da bo ta konferenca znatno vplivala na ohranitev miru.

Pariz, 25. sept. (Izv.) »Matin« poroča, da bo Caillaux predlagal, da plačuje Francija prvih 5 let po 25 milijonov dolarjev letno, naslednjih 5 let po 30, potem po 40 in po 20 letih po 80 milijonov dolarjev letno na račun dolga. Dolg naj bi se plačal v 62 letih, po potrebi pa bi se ta doba lahko tudi podaljšala.

Potovanje kraljevskega para po Dalmaciji.

Belgrad, 25. sept. (Izv.) Kralj in kraljica sta se iz Bara s avtomobilom odpeljala v Kotor. Med potom sta se ustavila v vseh mestih, mimo katerih sta se vozila. Povsod sta bila slovesno sprejeta.

Hrvatske strankarske zadeve.

Belgrad, 25. sept. (Izv.) Po razbitju med HZ in HSS so po raznih mestih Hrvatske, Slavonije in Dalmacije HZ in HSS pri občinskih volitvah postavile skupne kandidatne liste. Po konferenci HZ in disidentov HSS v Splitu, kjer se je osnovala Hrvatska narodna federalistična zveza, pa je vodstvo HSS sklenilo pri občinskih volitvah nastopati samostojno brez HZ. Tako je pri občinskih volitvah v Splitu propadel poskus kandidature na skupni listi. Vodstvo HSS izjavlja, da hoče pokazati, da H. N. F. Z. ne predstavlja nobene resne nevarnosti za HSS, in da hoče odkloniti vsako mišljenje, da jo vežejo s HZ politični ali strankarski interesi.

Garancijski pakt med balkanskimi državami.

Belgrad, 25. sept. (Izv.) Turška vlada je pozvala balkanske države, da se udeležijo konference v Carigradu, na kateri bi se razpravljalo o jamstveni pogodbi med balkanskimi državami.

Nerešeno vprašanje inozemskih delavcev.

Belgrad, 25. sept. (Izv.) Odpravnik poslov na italijanskem poslanstvu je izročil zunanjemu ministrstvu noto glede vprašanja tujih delavcev pri nas. Pritožil se je radi postopanja z italijanskimi delavci, katere izganja ali pa se jim po zakonu o zaposlitvi tujih delavcev delajo velike težave pri zaposlitvi. Dalje da zahteva naša vlada od njih, da naj sprejmejo jugoslovansko državljanstvo. Italijansko poslanstvo bo dobilo odgovor na to noto, čim se bo vršila konferenca zainteresiranih ministrov o reguliranju stanja tujih delavcev pri nas in o stanju naših delavcev v tujini. Ta konferenca se bo vršila 28. t. m.

Nezadovoljna Amerika.

Washington, 25. sept. (Izv.) Ameriški vladni krogi so z rezultati sedanjega zasedanja Društva narodov zelo nezadovoljni. Amerikanci so posebno razočarani glede mosulskega vprašanja, na čigar rešitvi so ameriški finančni krogi zelo zainteresirani. Društvo narodov pa tega za ameriške finančnike zelo važnega vprašanja (petrolej!) ni rešilo in ameriški politiki so vedno bolj prepričani, da je Društvo narodov samo instrument brez moči v rokah evropskih velesil.

Vzmemirjeni pa so Amerikanci tudi zaradi upora Druzov in zaradi vojne v Maroku. Oni vidijo v teh uporih veliko gibanje mohamedanskega sveta in se boje, da ne bi mohamedanskega sveta podprla sovjetska Rusija, če bi prišlo do vojne med Turčijo in Anglijo. Zato je Amerika tudi svoje letalce z marokanske fronte poklicala domov, da ne bi napravila med mohamedanskim svetom vtisa, kakor da je Amerika proti mohamedanskemu svetu.

Konferenca za varnostno pogodbo z Nemčijo.

Berlin, 25. sept. (Izv.) Nemška vlada je pristala na konferenco. Na ministrski seji so razpravljali obširno o vseh tozadevnih vprašanjih in prišli po dolgem posvetovanju do soglasnih sklepov. Nemčija bosta zastopala na konferenci dr. Stresemann in kancler dr. Luther. Konferenca pa se bržčas ne bo vršila v Locarnu, ampak v Luzernu. Udeležba Mussolijeva še ni zagotovljena.

Turške čete na meji Mosula.

London, 25. sept. (Izv.) V angleških političnih krogih zatrjujejo, da stoji za Turčijo prava gotova sovjetska Rusija in pravijo, da je ruska vlada svetovala Turkom, naj Anglijo izzovejo do vojaške akcije, kar bi pomenilo padec sedanjega konservativne vlade v Angliji in naslov socialistične delavske vlade.

Angora, 25. sept. (Izv.) Turški dopisni urad poroča, da korakajo pod vodstvom angleških častnikov močne čete domačinov proti kraju Sulimanije.

Carigrad, 25. sept. (Izv.) Angorska vlada je poslala za mosulsko mejo močne vojaške oddelke. Domačini v okolici Bagdada so se začeli dvigati. Položaj je resen.

Zeneva, 26. sept. (Izv.) Svet društva narodov se je danes pečal s položajem v Mosulu. Sklenili so, da pošljejo zastopnika Društva narodov na lice mesta, da prouči položaj in poroča Društvu narodov. S predlogom so bili Angleži zadovoljni, turški zastopnik pa je izrazil proti predlogu razne pomisleke.

PISMO ABD-EL-KRIMA NARODOM V JUŽNI AMERIKI.

Pariz, 25. sept. (Izv.) »Humanité« priobčuje pismo Abd-el-Krima na narode v Južni Ameriki. V tem pismu pravi Abd-el-Krim, da pokvarjena Evropa nima pravice gospodariti nad narodi v drugih delih zemlje. Marokanci se ravno tako bore za svojo neodvisnost kakor so se nekdanj borili narodi Južne Amerike.

BOJI V OKOLICI BAGDADA.

Angora, 25. sept. (Izv.) Turška brzojavna agencija poroča, da je prišlo do boja med angleškimi četami in domačini v okolici mesta Zibrakna. Šajk Abd-el-Krim pa je začel boje z Angleži v okolici Bagdada.

KOMUNISTI NA OGRSKEM.

Budimpešta, 25. sept. (Izv.) Budimpeštanska policija je zaprla 42 komunistov, med njimi komunističnega voditelja Rakosija. Med zaprtimi komunisti se nahaja tudi bivši tajnik Bele Kuna, neki Weinberger. Policija trdi, da ima dokaze v rokah, da so hoteli komunisti izvesti na Ogrskem novo revolucijo. Dalje trdijo, da je tudi Bela Kun zapustil Rusijo in da prebiva na Dunaju.

RUSKI CEMENT IN NEMŠKO KAMENJE.

Pariz, 25. sept. (Izv.) V razgovoru s so-trudnikom lista »Ere Nouvelle« je izjavil zaupnik angleškega delegata lorda Roberta Cecilia da bo Anglija ostala zvesta načelom Društva narodov. Ta načela pa se dajo uveljaviti le s pametno metodo. Brez ruskega cementa in nemškega kamena pa se svetovni mir ne bo dal doseči. Nezaupanje med Berlinom in Parizom je treba korenito odstraniti. Za trajen mir pa so najboljši pripomoček varnostne pogodbe med posameznimi državami.

Beležke.

Jugoslovanski Mussolini. »Jutro« ve poročati, da so Svetozarja Pribičevića, ko se je vrnil s svojega agitacijskega potovanja po Jugoslaviji v Belgradu njegovi pristaši navdušeno sprejeli. Omladinci so Svetozarja na rokah nosili do njegovega stanovanja. Ves čas da so navdušeno vpili, med drugim so ga počastili tudi s klici »Živel jugoslovanski Mussolini!«. Objektivni poročevalci pa trdijo, da je sprejem bil precej klavrn in da se razum Pribičevićevih omladinov zanj živa duša ni zanimala. Pribičević je za vedno opravljen, tega dejstva tudi »Jutro« ne more spraviti s sveta. Jugoslovanski Mussolini je šel v stalen pokoj.

»Mučna kriza« vidi zopet »Jutro« v SLS. Gospodje, kdaj boste vendar enkrat nehali vezati te otrobe? Saj sami sebi ne verjamete. Če je kje kriza, je v SLS, kjer ne vedo, ali bi ostali zvesti svojemu Pribičeviću ali pa prestopili v radikalno stranko, da posije na SDS zopet solnce vladne milosti. »Jutro« se pri tej priliki tudi hujuje, ker je dr. Korošec v Mariboru konstatiral, da so najbitnejši interesi slovenskega ljudstva ogroženi. Ali mar niso? Kdaj se je nahajal slovenski narod v taki gospodarski krizi kakor danes? Menda tega ni treba še dokazovati, ko se vršijo davčne ruže in eksekucije en masse in se hoče izterjati iz nas še 180 milijonov dinarjev v treh mesecih. To je mučna kriza in še kako! Kriva pa je te strašne gospodarske krize v prvi vrsti SDS, ki je v družbi z radikali pod PP režimi nalagala na Slovenijo breme za bremenom. Vsi davki, ki nas tarejo, so bili sprejeti z glasovi samostojnih demokratov. O tej krizi naj bi rajše pisalo »Jutro« in se skesano trkalo na svoja prsa, kajti kolikor je kriv tega neznosnega davčnega sistema centralizem, toliko ga je kriva SDS, ki je ta centralizem z vso dušo podpirala in ga še danes.

O slovenskem šolstvu piše »Slovenski narod«, kako bi se moralo izpopolniti. Ljubljanska univerza, tako pravi, bi morala postati nekak Oxford. »Naše šolstvo mora dobiti ekspanzivni značaj.« Tudi učiteljstvo se mora reformirati, da bo postalo v resnici strokovno. Vse jako lepo. Samo to je čudno, da se »Slovenski narod«, ko je absolutno gospodaril PP režim, vsega tega ni spomnil. Edine reforme, ki so se takrat izvršile, so bila prestavljanja učiteljev in profesorjev, kojih posledice danes vsi čutimo. Nekaj šol sploh še ni odprtih, mnoge nimajo zadosti učencev,

druge so spet prenapolnjene, tu ni zadosti učiteljev, tam jih je preveč, da jih kar na tu-cate morajo stavljati na razpoloženje, na srednjih šolah kolobocija, da se morajo nadzorniki zdaj, ko je pouk že v teku, voziti v Belgrad, da izposlušajo nujne remedure, kako pa izgleda po obrtnih in drugih tehničnih šolah, to sam Bog vidi. Res smešno, spričo takih razmer pisati o Oxfordu.

Posledica centralizma na šolskem polju. Na »Slovenčev« konstatacija, da se letos demokratsko časopisje nič kaj ne vznemirja radi kaosa, ki vlada na šolskem polju tudi letos ob začetku šolskega leta, smo dobili v liberalnem listu odgovor, češ, da izvira ta kaos od tod, ker nimajo v prosvetnem oddelku nobene pravice več in so mu vsa v to potrebna pooblastila ukinjena. Vzamemo to odkrito priznanje radevolje na znanje. Taka ukinitvev pa se nam vidi znak nezaupanja. Poleg tega pa vse to kaže, kam smo prišli pod centralizmom, ki ga je tako vroče zagovarjala in ga še UJU.

Boj proti Fordu.

Henry Ford je v istini jako nevaren konkurent in zato ni nič čudnega, da si ostali izdelovalci avtomobilov izmišljajo vse mogoča sredstva, da bi ravnotežje v prodaji, ki ga je Ford s ceninimi svojimi avtomobili znatno izpremenil, spravili nazaj v nekdanje stanje. Medtem ko se bavi Ford s celo vrsto novih načrtov, se pripravljajo ostali tvorničarji, da ustanove družbo in tvornico, ki naj bi bila slična Fordovi, s katero bi tekmovala. Prvi korak k temu je bil kup avtomobilskih tvornic »Dodge Brothers Automobil Company« po bančni družbi Dillon Read and Comp., čije predsednika sta avtomobilska veletrgovinarja Durant in Schwab. Dodge Company, ki spada med največje avtomobilske tvornice v Ameriki, sta ustanovila nekdanja Fordova mehanika brata I. H. in E. Dodge. Po letni produkciji z 222.236 avtomobili je takoj na tretjem mestu za Fordom in General Motoris Comp.

Pod novim vodstvom ima biti s to tvornico združena po nekem delu Durantova tvornica ter cela vrsta manjših tvornic malih družb, ki se danes prav težko bore za svoj obstoj, tako da bi se ustvaril koncern, ki bi zalagal avtomobilski trg s približno 1.000.000 avtomobili na leto.

To bo pač resen Fordov tekmeč; v Fordovih tvornicah se namreč izdelava letno 1900 tisoč avtomobilov.

Z zvezo malih družb so se v Ameriki razmere tako razvile, da je avtomobilski trg prav za prav v rokah treh velikanskih koncernov, t. j.: Forda, omenjenega Durant-Dodgeja in General Motor Comp., ki z letno produkcijo 3.650.000 avtomobilov obvladajo popolnoma 3.400.000, t. j. 93 odstotkov. Ostalih 7 odstotkov pripada na majhne nezdružene tvornice, ki so raztresene po ameriških mestih.

Da pa s Fordom tekmovali ni lahka reč, si vsakdo lahko misli. In ta tekma je tem težja, ker ustvarja Ford neprestano nove načrte in uresničuje nove ideje, medtem ko se njegovi tekmeči trudijo, da bi dosegli to, kar danes Ford že ima. Poleg tega je vodstvo podjetij pod enim človekom — kdo se more meriti s Fordovim temperamentom, energijo in pripravljenostjo — na vsak način dosti ugodnejše, nego pod vodstvom več oseb, ki je počasnejše, bolj komplicirano, zahteva sestanke itd. A tudi ustanovitev podružnic v inozemstvu je prinesla Fordu poleg povečane popularnosti tudi znatne gnotne uspehe.

Finančno stanje njegovih tvornic je tako trdno, da bi brez hujših posledic preстал tudi večkratni konkurenčni naskoki. Lansko leto je izdelal Ford vsega skupaj 2.140.000 avtomobilov (izmed teh 190.000 izvoznih) ter pri njih zaslužil 100.345.316 dolarjev, t. j. 47 dolarjev za 1 avtomobil. Glavnica, s katero razpolaga v podjetju, znaša tudi znatno višino: samo v poslopljih, v notranji opravi in strojih je investirano 227.120.618 dolarjev, v menicah, računih in patentih je 300.275.845 dolarjev, aktiva znašajo 644.624.468 dolarjev. Pri takih razmerah stoji podjetje vsekakor na tako trdni podlagi, da na pr. izprememba cen nanj nič ne vpliva.

Potem tudi umejemo najnovejši Fordov poizkus: prodajo avtomobilov na tedensko 5 dolarske obroke. Prva »temeljna« glavnica, ki se mora plačati, je 12,85 dolarjev, ostali znesek po 5 dolarjev in več se v tedenskih obrokih poravnava. S tem hoče Ford omogočiti i najrevnejšim slojem, da si bodo nabavili avtomobile.

Nova, »protifordova« družba ima namen s Fordom resno tekmovali. Vendar koliko bo še steklo vode v morje, preden bo mogla stopiti na avtomobilski trg s tako ponudbo! In kaj se bo do tedaj Ford novega izmislil in lotil.

Neutrudnemu možu vzor - gospodarju.

V Št. Vidu na Vipavskem je opasno zbolel mož, ki ima redke sovrsnike. To je g. A. Uršič, ki bo ostal zraven pokojnega dekana gospoda Matije Erjavca Vipavcem nepozaben.

Uršič je jeklen značaj, mož dela. Po letu 1876, ko je začel svoje gospodarstvo z najemom sedanega svojega mlina in to z malenkostno dedščino po svoji pokojni materi, sta si z enakom pridno ženo, počasi uredila gospodarstvo. Ko je bilo urejeno, je Uršič politično kot mož trdnih krščanskih načel javno nastopil, bil je pa tudi neustrašen. V Št. Vidu je kot dolgoleten župan vodil tudi našo politiko. Predsednik županske zveze v Vipavi je, odkar se je ustanovila. Na gospodarskem polju se je pa še posebno posvetil koristi našega kmeta. Prvo, kar se je tu storilo, je bila Posojilnica in »Sadjarska zadruga« na Slapu pri Vipavi. Če se prav spominjamo, se je tiskrat napravila »Posojilnica« in »Zadruga« na nadstrankarski podlagi. Proizvojenji načelnik je bil znani Ivan Božič iz Podrage, ki je načelstvo sprejel pod pogojem, če bo poslovanje vodil Uršič, dasiravno sta si bila politična nasprotnika. Zadruga je začela delovati, ali stranknista ostali pri tem delu za kmeta dolgo skupaj, kar je bilo čisto umevno, kajti pokojni dekan gospod Matija Erjavec s svojimi najboljšimi možmi ni mogel sodelovati s takim hudim naprednjakom kakor je bil Božič. Pokojni dekan, poln pravega gospodarskega duha, posebno za vinogradništvo, je takoj po tem razdoru sklenil napraviti v Vipavi Posojilnico, rajfajzovko, in »Vinarsko zadrugo«, ki je je sedaj spremenjena v »Kmetijsko društvo«. Sklicale je skupaj mož Lavrenčiča, Florjančiča, Uršiča in druge kmete. Sklenjeno, storjeno. Takoj so bila pravila in Posojilnica in Zadruga sta začeli poslovati. Menimo, da je bilo to leta 1893. Dekan Erjavec je navdušeno delal, nadzoroval in s svojimi izkušenimi nasveti stal ob strani do zadnjega dneva, ko mu je hudobna roparska roka pretrgala nit življenja.

Pri Posojilnici in Zadrugi je gospod Uršič takoj prevzel knjigovodstvo in poslovanje. Vodil ju je nepretrgoma do pred par meseci, ko mu je bolezen nadaljnje delo ustavila. Mož je delal nad 30 let! Tiste čase so bili v Vipavi hudi strankarski boji, politični nasprotniki so skušali z vsemi mogočimi sredstvi posebno Zadrugi škodovati, proti kateri so ustanovili svojo konkurenčno Vinarsko zadrugo, ki pa je propadla, pri čemer so imeli njeni člani občutno zgubo. Naši so pa zdržali in s svojo pridnostjo, varčnostjo, ter naprednostjo tako povzdignili vipavsko vinarstvo, da je zaslovelo po celi Evropi in postalo vir velikemu blagostanju našega kmetijstva. In danes! V Vipavi nasproti šole na trgu stoji lastno lepo poslopje, na eni strani Posojilnica, na drugi strani na dvorišču moderno praktično urejena »Vinska klet« z najmodernejšo vinsko opravo. Po preobratu smo se bali laške vinske konkurence, hvala Bogu pa se strah ni obistinil. »Kmetijsko društvo« še zmeraj deluje v korist svojim članom. Tu se vidi kaj zmorejo izkušeni, požrtvovalni in vstrajni možje.

Še eno važno napravo za gospodarstvo moramo omeniti. Ko greš od Uršičevega mlina proti Št. Vidu, prideš do krasnega poslopja »Mlekarske zadruge«. Zraven vsega ogromnega dela, ki ga je imel Uršič v Vipavi pri »Posojilnici« in »Kmetijskem društvu«, se je po njegovi inicijativi in trudu ustanovilo v Št. Vidu še to lepo plodonosno podjetje. In danes, ko ga radi starosti — je že okroglih 75 let, odkar se je rodil — in radi boleznim ne more več voditi, ga pa nadomešča njegova neutrudna žena. Ti naš dragi Uršič, pa vedi, da sorodjaki prosijo Vsevišnjega, da bi ti ohranil še dokaj let življenja, da bi ne samo delal naprej na polju gospodarstva, ampak bil še dolgo zgled mlademu rodu, kako kremenito slovensko katoliško prepričanje vstvarja značaj, ki bode v sloves našemu narodu, dokler bo živel.

F. V.:

Na versko - etnološkem kongresu.

Milan, 22. sept.

Kongres nadaljuje svoje delo po programu. Referati so v francoskem nemškem in italijanskem jeziku. Prevladuje francoščina. Največ udeležencev je Nemcev potem Francozi, Italijani in drugi.

V soboto, 19. sept. je prvi govoril soizdajatelj »Vöker und Kulturen« P. W. Koyers o vplivu gospodarstva na razvoj kulture. Nova historična metoda v etnologiji je tudi tu prinesla nove vidike in ovrgla historičen materializem. Gospodarstvo ima velik vpliv na kulturni razvoj ali vedno je le njen drugotni vzrok ali bolje pogoj. Na to je dr. Gatti orisal G. B. Vica kot začetnika psihologije narodov. Dr. Sebreiter, antropolog iz Dunaja, ki je tozadevno strokovno proučeval tudi jugoslovanske narode je v svojem referatu opozoril da mora nova etnologija vedno v sebi družiti tudi antropologijo, ki ji pri kulturnih krogih daje nov zelo važen kriterij. W. Schmidt in P. Gemelli sta še enkrat skupno govorila o Freudu in Schmidt je z razvidnostjo dokazal z etnološkimi dejstvi, da je izvor totemizma in tabu kot ga riše v isto naslovni knjigi brez vsake podlage v dejstvih. Ogorčen protesta, da more taka knjiga danes v znanstvenem svetu nastati. Nato je W. Schmidt razpravljao o kriterijih, po katerih so določili starost kake kulturne skupine in tako tudi pokazal, da je pigmejski kulturni krog najstarejši. Zvečer je raziskovalec Semang-Pigmejcev na potoku Malaka, P.

Schebesta SVD s skiptičnimi slikami razlagal svoja odkritja. Sam je prišel šele pred par dnevi iz Malake, kjer je bival med tamšnjimi rodovi 20 mesecev. Za pomoč znanstveni ekspediciji se je javno zahvalil papežu Piju XI. in djakovskemu škofu Akşamoviću. Sedaj so Semang dobro preiskani in je konstatirano, da spadajo k najstarejšim rodovom.

V nedeljo, dne 20. sept., so praznovali Italijani svoj narodni praznik — zavzetje Rima. Pri teh slavnih se katoličani drže rezervirano. Udeležniki kongresa so si ogledali Ambrozijsko knjižnico in pinakoteko pod vodstvom ravnatelja msgr. Galbiattija (risbe Leonarda, rokopis Homera iz 2. stol. po Kr., Petrarkovega Virgila i. dr.). Tej knjižnici je bil ravnatelj Ahil Ratti, sedanji papež, ki mu je sedaj posvečen poseben kabinet.

Ponedeljek, 21. septembra. Po generalnih problemih so pričele razprave o specialnih. P. Schmidt je razpravljao o etiki primitivnih narodov na splošno in dejal, da je v tem pravcu še zelo malo specialnega znanstvenega dela. V nadaljnji razpravi ovrže na podlagi dejstev zmote, da religija z moralo nima stika, da je morala relativna in da je prva stopnja, kjer se pojavi morala obenem njena najnižja stopnja. Za njim je podal sliko morale rodov na Ognjeni zemlji P. Gurinde, ki je bil štirikrat tam in se dal sprejeti za Yagana. Njih morala je zelo visoka: čista, pobožnost do najvišjega bitja otroško preprosta. Če je slabo vreme pred odpotovanjem pravijo: o oče, ti veš, da bi radi potovali, daj nam lepega vremena.

Misijonar Dubois S. J. je poročal o šani v kulturi radi različnih preseljevanj itd. morali malgaških narodov, ki so zelo pome,

Vendar inajo pojem o tem, kaj je dobro, kaj slabo enako našemu, idejo povračila za moralna dejanja. Imajo moralni codex, tudi so že zgubili zavest, da ga je dal Bog, nego ga smarajo za last tradicije. P. Schebesta je govoril še posebej o morali Semang, ki imajo najvišje bitje Kare, ki je zakonodajalec in tudi povračevalec. Vse slabo bo popravljeno v drugem življenju. Zvečer je govoril še P. Garagani SJ iz Gregorijanske univerze o krščanstvu in poganskim misterijih in dokazal, da je krščanstvo nova od teh misterijev neodvisna tvorba, saj je stalo z njimi v boju in imelo tudi drugačno vsebino in potek.

V torek, 22. sept. je prvi razpravljao psiholog dr. Wundt o podlagi etike pri primitivnih in dejal, da je etika pri najstarejših urejen na vrh, ki je heteronomen t. j. ti narodi se zavedajo, da morajo živeti pravno dobro, da to zahteva neko nadzemsko bitje; seveda je ta zavest pozneje malo otemnela. Znamenit etnolog Semomayer OP je predaval o čistoti pri Semitih. Popoldne je podajal izsledke svojih raziskovanj dr. Ghas iz Zagreba: žel je burno odobravanje. Razčlenil je točno kulturo altajskih narodov in dognal, kake zveze ima s kulturami v drugih deželah in ljudstvih. Altajci so nomadski narodi, ki imajo najširše stike s prakulturo. Prof. Balilérini je govoril o moralnih idejah v Egiptu v grško rimski dobi in dejal, da hoče s svojimi učenci ta del raziskavanj dovršiti in tako prinesiti tudi materiala etnologiji o egiptskih primitivnih narodih. Kongres se bliža h koncu. Ze malo utrujeni udeleženci si v popoldnu ogledujejo Milan.

in Sardinšek. Radi hudega vetra se poslopja niso dala oteti, dasiravno so se požarne brambе iz domačeh vasi, Cirkve in Škol hvalavredno trudile. Da je bil ogenj položen od hudobne roke, je dokaz to, ker je pri Krošlu, kjer je izbruhnil požar, že prejšnji večer začela goriti kopica slame na dvorišču. Domači so požar tedaj pravočasno preprečili.

Hrastnik. Slov. katoliško izobraževalno društvo je obhajalo preteklo nedeljo petletnico svojega obstoja. Že v soboto zvečer se je slovesnost otvorila s tem, da je gorel velik kres na visokem griču. V nedeljo ob 10. dop. je bila služba božja, katero je daroval čestiti g. Gorogrouc iz Trbovelj. Sv. maši je prisostvoval tudi zastopnik Prosvetne zveze iz Ljubljane profesor g. Ivan Dolenc. Č. g. Gorogrouc je imel lepo zasnovan cerkveni govor. Med sv. mašo je pel trboveljski cerkveni (moški) pevski zbor. Hrastničani so bili čez štiristo prisostvovali službi božji, kar je veselje pojav za naše razmere. Po sv. maši je šlo občinstvo k g. Logerju v dvorano na slavnostno zborovano. Društveni predsednik tov. J. Arnsšek pozdravi navzoče, posebno zastopnike centralnih organizacij gg. prof. Iv. Dolenc in Muleja. G. profesor Dolenc je v lepo zaokroženem govoru pojasnil pomen, cilje in razvoj krščanskih organizacij od Krekove dobe sem. G. profesor izrazi željo, da bi kaj kmalu cerkvena oblast pomogla Hrastničanom, da si napravijo cerkev in če že ne takoj farno, pa vsaj toliko, da dobimo enega duhovnika. Tov. Arnsšek je pa vabil mladino v organizacijo in apeliral na stariše, da naj pošiljajo mladino v društvo. Za popoldan je bila napovedana ob 4. gledališka predstava »Črnošolec«, po predstavi pa srečolov. Že ob pol 3. so bili dobili za srečolov razstavljeni in občinstvo je takoj zahtevalo srečke, ki so bile popolnoma brez vsake ponudbe tekom dobre pol ure vse razprodane in se je moral srečolov že pred igro končati. Za naš kraj, ki je v vsakem oziru zelo zapuščen, taka prireditev veliko pomeni.

Zahvala. Podpisano društvo se tem potom najlepše zahvaljuje vsem prijateljem, ki so nam pomagali, da je proslava petletnice tako sijajno uspela. Posebno zahvalo dolgujemo nekaterim gg. iz svobodnomiselnega labora (vseh barv), ki so tako pridno, brezplačno in prostovoljno trkali naše lepake ter s tem delali reklamo za našo stvar. V Hrastniku, dne 22. sept. 1925. Slovensko katoliško izobraževalno društvo.

Danes koncert

v salonu restavracije na glavnem kolodvoru. Igra prvovrstni salonski orkester železničarske godbe. Začetek ob 8 zvečer. Vstop prost. — Odprto vsak dan do 1. ure ponoči.

IZ MARIBORA.

Zbor SLS in »Jutro«. S kaplani, mežnarji ni nič... torej poslušajmo se Mariborčanov. In »Jutro« znaide: Če računamo vse pristaše SLS v Mariboru, ki so vsi prišli na zbor, potem je pravih zaupnikov z dežele bilo prav malo in še ti niso nič govorili. Mi pa pravimo: Mariborčanov je bilo 26, vsi drugi so bili iz oale Štajerske in to njen cvet! Če pa hoče »Jutro« zvedeti, kaj so govorili, naj vzame v roke našo torkovo številko. Enodušno so namreč s Korošcem povedali, da fuzioniranja, levljenja SLS ne pozna in so izrazili željo, naj se pride SDS v tem oziru malo k nam učiti! Ne bo škodilo!

Knjižnica prosvetne zveze v Mariboru, ki posluje v palači Zadrugne gospodarske banke v I. nadstropju, je razen nedelj in praznikov dnevno odprta od 9. do 12. in od 3. do pol 7. Založena je z vsem dobrim čitvom najnovejšega kakor tudi starejšega datuma. Na razpolago ima knjige v slovenskem, srbohrvatskem, češkem, poljskem, nemškem, francoskem in angleškem jeziku. Pristojbina za izposojene knjige je prav malenkostna. Knjige se izposojajo vsakemu.

Naročnike »Našega doma« prosimo, da poravnajo zaostalo naročnino za leto 1925 in nekaj zamudnikov še tudi zaostanek iz prejšnjih let. Ker je naročnina bila stavljena pod lasno ceno lista, je treba, da dobi uprava vsako paro naročnine. Prihodnji letnik »Našega doma« bo ves preustrojen in izdatno izboljšan, na kar naročnike kakor druge že sedaj opozarjamo. Uprava »Našega doma«, Maribor, Aleksandrova cesta 6, I. nadst.

Umrli je včeraj popoldne, zadet od kapi, g. Francé Dolničar, restavriater na glavnem kolodvoru. Zapušča soprogo in devet otrok.

Društvo katoliških mojstrov je zasnovalo načrt za »Dom katoliških mojstrov, pomočnikov in vajencev«. Pripravljali odbor se zelo pridno giblje. V odborovi seji dne 23. sept., katere so se udeležili mnogi ugledni mojstri, so se napravili sklepi, ki so približali načrt k uresničenju. Društvo ima kot zaslobo dobro razvito staro hranilnico in posojilnico. Odbor se je v svoji včerajšnji seji posvetoval o tem, da se nakupi v sredini mesta znana gostilna, v kateri bi bile na razpolago dve dvorani: ena za zborovanja, a1 za rokodelske pomočnike. Društvo katoliških mojstrov predstavlja v Mariboru Obrtno zvezo in je vzgled prave vzajemnosti in bratskega sporazuma med krščanskimislečimi obrtniki in mojstri slovenske in nemške narodnosti. Nesmiselno je za sedanjo dobo uganjati v organizacijah in javnih korporacijah orjunaško nacionalno politiko. Medsebojno spoštovanje naj nastopi namesto nacionalne zagrizenosti. Čestitamo katoliškim

mojstrom k njih organizaciji in njih lepemu napredku!

Pogreb gđe. Herme Bobek, dijakinje III. letnika ženskega učiteljskega se je vršil v sredo ob številni udeležbi prijateljic in součenk pokojne, zastopnikov učiteljskega, okrajnega glavarstva in stranke. Gojenke so v slovo zapele pokojni tovarišici nekaj žalostink, in ji tudi krsto ganljivo okrasile. Po poslovilnem govoru p. Hiacinta je tiha zemlja zopet zagrnila en cvet — ki mu ni bilo usojeno, da se razvije.

Pogajanja glede znižanja obresti v mariborskih denarnih zavodih so se ob odporu nekaterih hranilnic in posojilnic razbila ter Maribor v tem oziru ne bo sledil drugim mestom kakor Ljubljani, Celju. Sicer pa, če je na narodno-gospodarski teoriji o višini obresti kaj realnosti, bo sedanje gospodarsko življenje, ko je investiranje kapitala na mrtvi točki, samo prisililo tudi te zavode do višine obrestovanja, ki odgovarja gospodarstvu.

Osebnostna vest. Mesto profesorice matematike in fizike na drž. gimnaziji prevzame za g. prof. Pečovnikom gđe. Mara Gašper.

Umrli je v četrtek, dne 24. t. m. ugleden mariborski meščan, mesar in hišni posestnik **Ivan Solak.** Pogreb se vrši danes popoldne.

Stanovanje, ki ga nihče ne mara. V vili »Scherbaum« v Mariboru, kjer je stanoval med vojsko nadvojvoda Evgen in pozneje dr. Zolger, se nahaja stanovanje z 7 sobami in več predsobami. Stanovanje je prosto, a ga nihče ne mara, ker je predrago. Gospodar zahteva najemnine mesečnih 7000 Din. Razdeliti pa stanovanjsko sedišče tega stanovanja ne more, ker je v celem stanovanju samo ena kuhinja in en štedilnik. Sigurno bi se dala iz tega velikega stanovanja napraviti vsaj štiri stanovanja. Morda bo stanovanjsko sodišče skušalo to stanovanje dodeliti takim strankam, ki bi ga lahko preuredile. Najemnina pa je na vsak način previsoka.

IZ CELJA.

Fotografi, amaterji! Med najbolj priljubljene in koristne športe spada danes brezdvomno fotografski šport. On nam razvija čut za lepoto in vzbuja smisel za krasote narave, katerih nam ravno naša Slovenija nudi v neomejenem številu. Da se ta panoga športa čim bolj razširi in da je vsakemu posamezniku dana možnost se v tej stroki izpopolniti se snuje v Celju »Klub ljubiteljev fotografije«, ki bo imel namen združiti brez razlike vse, ki se zanimajo za ta lep šport. Poleg zgoraj omenjenega bo klub imel za svoje člane lastni laboratorij in jim bo po znižani ceni nabavljal fotografske potrebščine. Delokrog tega društva ne bo samo Celje z okolico, temveč bode obsegal po možnosti celo Slovenijo. Prosimo tem polom vse cenjene dame in gospode, ki se za to zanimajo, da se najkasneje do 10. okt. pisмено ali usmeno javijo na naslov: Ivo Kvac, prokurist d. d. Triglav, Celje, Gosposka ulica, hotel Balkan.

IZ TRBOVELJ.

Opozorilo trgovcem in prebivalstvu. Pristopne oblasti so se začele zanimati, če so v izlozbah in trgovskih lokalih na vseh prodajnih predmetih napisane cene. Opozarjajo se trgovci v lastno korist, da cene blagu na vidnem mestu zabeležijo. Prebivalstvu je s tem nakup zelo olajšan, ker mu ni treba za vsako blago spraševati in tudi viditi, kje se ceneje kupi.

Urezal se je, namreč »Jutro« poročevalec, ko je pisal v št. 218, da se je na Marijin praznik 8. t. m. razbijalo po Društvenem domu. Delovodja stavbe je poslal »Jutro« popravek v smislu, da ima stavbena tvrdka z stavbenim odsekom Društvenega doma pogodbo, kjer se izrezo prepoveduje vsako delo ob nedeljah in praznikih. Danes se je »Jutro« poročevalec osebno ogledal pri delovodji, kjer bi menda rad dobil potrdilo, da se je razbijalo. Da bo poročevalec drugič bolj previden pri svojih poročilih, mu povemo, da imamo resnično pogodbo, da hočemo varovati nedeljski počitek ne samo iz verskega nego tudi iz socialnega stališča.

Defekt pri elektriki. V teku enega tedna smo bili že dvakrat po četrte ure brez luči in to na vodu zadrugne elektrarne, ki pelje iz Vode v Trbovlje. Obratke je ugasnilo skoro ob istem času, prvič, pred nekaj dnevi malo pred osmo uro, danes pa četrte čez osmo uro. Cena toku je kilovat 3 Din — s 40 odst. doklado.

OSTANKE

českega in angleškega sukna za moške obleke, damske kostume in plašče po 2-50 do 3-20 m do bite po neverjetno nizki ceni, in sicer od 250 dinarjev naprej v razpošiljalnici

JOSIP IVANČIČ — LJUBLJANA

Miklošičeva cesta 4 (naspr. frančiškanske cerkve). Oglejte si izložbe! Prepričajte se!

iz ostale Jugoslavije.

Tihotapstvo s tobakom. V Foči je policija prišla večjo družbo tihotapcev s tobakom. Zaplenili so 70 kilogramov tobaka.

Iz dobrih časov. V Novem Sadu so našli staro listino, na kateri stoji zapisano, koliko so potrošile štiri osebe v šestih dneh za razmeroma dobro hrano in pijačo. Račun je predložil gostilničar Petar Posnin in se glasi: V nedeljo: 4 vrčke piva po 5 krajcarjev, večerja 9 krajcarjev. — V ponedeljek: 4 vrčke piva po

5 krajcarjev, kosilo in večerja 20 krajcarjev. — V torek: 1 vrček piva in 1 liter žganja 8 krajcarjev, kosilo in večerja 18 krajcarjev. — Tako so jedli in pili štirje možakarji v Novem Sadu 6 dni in so zapravili v vseh 6 dneh recí in piši 3 goldinarje in 37 krajcarjev. Tako je bilo l. 1746.

Iz Primorske.

Razpuščen občinski svet. Občinski svet v Podgori je razpuščen. Za komisarja je imenovan Amadeo Nomis.

Ukradena zastava. Na občinski hiši v Medani je bila razobešana na dan proslave zavzetja Rima državna zastava. Po noči pa so neznani ljudje zastavo ukradli. Fašisti in orožniki so tatu zastoj iskali. Ljudje so zbrali prostovoljno 700 lir za nakup nove zastave.

Nesreča v tržaškem pristanišču. Pri razdiranju nekega starega parnika se je pripečila težka nesreča. Velika iz desk in železnih plošč sestavljena stena je padla na dno parnika in poškodovala štiri tam zaposlene delavce. Gregor Ogrizek je poškodovan po obrazu, Ivan Griparič na hrbtu, Tomaž Grah na nogah in Marijan Pettorosso na obrazu, rokah in nogah. Vse so prepeljali v mestno bolnišnico.

Kolesar ponesrečil. Andrej Furlanec iz Škedenja je padel s kolesom tako nesrečno, da si je zlomil levo roko.

Avtomobil je povozil v Trstu kmetico Franciško Šivic iz Kazelj pri Sežani.

Nesreča v kamnolomu. Ivan Košir iz Gorenje vasi pri Kanalu je v kamnolomu v Anhovem lomil kamenje za cement. Med delom se je utrgala nad njim skala in mu zmečkala nogo. Prepeljali so ga v Gorico v bolnico.

Iz Koroške.

Nemški listi se pritožujejo nad krivicami, ki se gode Nemcem na Južnem Tirolskem. Zadnji »Koroški Slovenec« jim je upravičeno pomolil pod nos, da delajo Nemci na Koroškem do pičice tako, kakor delajo Italijani z nemškimi prebivalstvom v Tirolah. Članek zaključuje z besedami: »Nemcem pa kliče: Iz svojih ust te sodim! Pritožujete se radi južne Tirolske, poglejte najprej, kaj se godi na Koroškem, kjer imate Slovence v svoji oblasti, kakor Italija tam vas! Ne zatirajte nas, pa boste lahko pred evropsko javnostjo zahtevali, da se naj pravično postopa v Italiji z vami!« — Seveda bo ta poziv ostal brez uspeha, dokler od kod drugod ne dobi podarka.

Neumestne predloge imenuje »Koroški Slovenec« pisanje nekaterih listov v Sloveniji, ki razpravljajo, kako naj se Koroška deli, če se Avstrija priključi Nemčiji. Pravi, da vsaka taka beseda dregne v sršenovo gnezdo in sršeni se vsipajo v koroške Slovence; korist od vsega ima Südmarka in Schulverein.

Učiteljski vestnik.

Zanimiva ugotovitev. Bivši minister Pribečević je imel nedavno tega v Banji Luki shod. Na tem shodu je govoril tudi narodni poslanec prota Dušan Kecmanović. On je povedal, da pride v Hercegov-Bosno po 2000 (!) otrok na 1 razred, v ostalih krajih naše države pa po 300—500! S tem je hotel dokazati, da je Hercegov-Bosna 5 do 6 krat na slabšem kot ostali kraji v državi. Pri nas sicer ni tako, vendar pa se ob tem ne moremo znebiti misli, kako neumestna je odredba prosvetnega ministrstva, s katero sta se ukinili zasebni učiteljski v Zagrebu in Sarajevu. Ti zapuščeni kraji potrebujejo šol, šole pa učiteljev in učiteljic. Potrebno bi bilo, da bi se takemu stanju odpomoglo, nova učiteljska otvarjati in ne že obstoječa zapirati.

Turistika in sport.

Prvo kolo prvenstvenih tekem v Ljubljani. V nedeljo, dne 27. t. m. se prične v Ljubljani z odigravanjem prvenstvenih nogometnih tekem ter nastopijo štirje pari: predpolne ob 9. uri Ilirija rez : Jadran rez, ob 10.30 uri SK Sloven : SK Slavija, popoldne ob 14.30. uri ASK Primorje : SK Sloboda, ob 16.10. uri SK Ilirija : SK Jadran. Z novo uvrstitvijo klubov v en sam razred bo postalo prvenstveno tekmovalje zanimivejše. Šibkejši klubi bodo brezdvomno skušali doseči dobre rezultate ter se bodo borili z veliko ambicijo. Pa tudi naši bivši prvorazredni klubi so precej napredovali, kar so nam pokazale zadnje tekme med SK Ilirijo, SK Jadranom in ASK Primorjem, vsled česar je zanimanje med publiko naraslo. Najzanimivejša nedeljska tekma se odigra med Jadranom in našim prvakom Ilirijo, pri čemer bo skušal posebno Jadran dokazati, da se ga ne sme podcenjevati. Vendar pričakujemo, da se bo vodil boj v dovoljenih mejah in brez vsake surovosti, na kar posebno opozarjamo naše klube, če hočejo, da bo objektivna publika v večjem številu posejala nogom. prireditve, sosebno pa prvenstvene tekme, kar bo le klubovi v prid.

Naznanila.

Krekova mlanina, dram. odsek, sklicuje danes, v soboto ob 8. uri sestanek vseh članov in članic, kateri so prevzeli vloge za igro. Ker je razgovor zelo važen, udeležba strogo obvezna. — Režiser.

Širši sestanek mojstrov progovne službe dir. drž. železnice Ljubljana sklicuje za nedeljo, dne 27. septembra ob 13. uri popoldne v restavraciji »Novi svet«. — Odsek U. J. D. Z.

Dramatični odsek v Št. Vidu nad Ljubljano. Igra »Nar. poslanec« se bo v nedeljo, dne 27. t. m. v Ljudskem domu ponovila. Zabetek točno ob 7. uri zvečer. Predprodaja vstopnic je pri Kartmanu — g. Ivanki Zakotnikovi. Oder je popolnoma na novo prenovljen, zato vabimo tudi okoliške goste, da se te igrе udeležo.

Polizvedovanja.

Dežnik, napolsvilen, je pozabil uslužbenec mestnega magistrata v petek 18. t. m. dopoldne pri dostavljanju dopisov od Karlovske ceste do Mestnega trga. Stranka pri kateri ga je pustil, se naproša, da ga odda v magistratnem ekspeditu (III. nadst., vrata št. 48).

Našel se je na Vodnikovem trgu mali ključek. Kdor ga je izgubil naj se zgasi pri Sterle, trgovina s suho robo na Vodnikovem trgu.

Aktna torbica se je zgubila od Poljanske ceste do glavnega kolodvora. Pošten najditelj se prosi, da jo vrne proti dobri nagradi na Poljanski cesti 18, prtiličje, levo.

Raznoterosti.

Nov svetopisemski rokopis. Profesor Beer je znanstveni sosvetovalac grškega poslatništva v Berlinu. V zbirki rokopisov iz sinajskega samostana je našel majhen odlomek iz slavnega Codex Sinaiticus Svetega pisma. Ta kodeks je eden najstarejših svetopisemskih rokopisov, po stari tradiciji eden od 50 rokopisov, ki jih je dal napisati cesar Konstantin za maloazijske in druge Grke.

Velikanska cerkev. Pri Rimu so položili temeljni kamen za zgradbo cerkve, ki bo ena največjih katoliških cerkev. Načrt je napravil arhitekt Armando Brasini. Kupola bo 125 metrov nad zemljo, še za 7 metrov višje kakor kupola cerkve sv. Petra. Gradbeni čas je preračunjen na 20 let.

Pričujočnost duha. Nočni aeroplan, ki vozi pošto iz Berlina v Hamburg, je začel v vihar in je zgubil orientacijo. Hotel je nazaj. Pilot je pa zagledal iskre pod seboj; izračunal je, da mora biti to ekspres Berlin — Hamburg, šel je za lokomotivo in je v Hamburgu srečno pristal. Ker je aeroplan dosti hitrejši kot brzovlak, je moral neprestano delati kroge nad njim, da sta bila skupaj.

Lepa zapuščina. Carlino Pescia, lastnik kavarne Teatro v Genovi, je zapustil vse svoje premoženje v znesku treh milijonov lir mestu Genova.

Forum Romanum in Palatin. Nadzorstvo izkopavanja na Forum Romanum in na Palatinu so poverili profesorju Albertu Paribeni.

Se pa že splača oženiti se. Kanadec Ferguson je bil bogat, je ubožal in je hotel obupati. Pa je dobil poročilo, da mu je neki stric v Avstraliji zapustil 10.000 funtov (2.700.000 dinarjev, z edinim pogojem, da se mora oženiti. Gotovo se je.

Vljudni roparji. Gledališko igralko Ido Rubinstein so čakali v newyorškem hotelu, kjer začasno stanuje, nekega večera trije elegantno oblečeni gospodje. Ko je igralka prišla iz gledališča, so se ji trije gospodje globoko priklonili, nato pa je igralka nenkrat zagledala v sebe uprte tri revolvere. Na vljudno vprašanje, kaj da gospodje žele, so gospodje z revolverji odgovorili, da žele samo igralkin nakit. Igralki ni preostalo drugega, kakor da želji vljudnih gospodov ustrezne in izročila jim je svoj nakit v vrednosti 15.000 dolarjev. Za darilo so se gospodje jako vljudno zahvalili in so naglo odšli.

3 »Fordiki« in 5 novorojencev na minuto. Po statistiki Zedinjenih držav v Sev. Ameriki se izdelajo v Fordovih tvornicah trije avtomobili vsako minuto. Ta rekord pa prekašajo rojstva, ki so se poslednji čas tako razmaknili, da pride vsako minuto 5 novorojenčkov na svet.

Ravnatelj med ravnatelj. Mojster ravnatelj je Anglež Davis; saj predseduje 47 družbam, pa je obenem še navdušen nabiralec umetnin. Star je 62 let in pravi, da mora sedaj 15 trgovskih družb opustiti, zato da dobi v svojih možganih prost kotiček za angleško-Južnoafriško družbo, koje upravni svetnik je bil pravkar postal. Začel je s 17. letom kot navaden vajenec.

Zlat zgodovinski zobotrebec. Iz zapuščine sira Donaldsona so prodali dva spomina na kralja Karola I., usmrčenega l. 1649. Eden je zlat zobotrebec, ki ga je podaril kralj na mrtvaškem odru polkovniku Fowlinsonu v znak hvaležnosti za dobrohotno postopanje v času kraljevega ujetništva. Zobotrebec in trak nekega reda so prodali za 625 funtov.

Nova vrsta stekla. Na Angleškem so napravili novo vrsto stekla za okna; steklo je zlasti ugodno za propuščanje ultravioletnih žarkov. Ti žarki so prav posebno dobri za preprečenje ali ozdravljenje boleznih rahitisa in jih uporabljajo zato v prvi vrsti v otroških bolnišnicah in sanatorijih. Tudi v šolah bo novo steklo dobro služilo.

Leto tobaka. V okolici mesta Havana na Kubi je bilo letos izredno ugodno tobačno leto, prav tako kakor lani. Tobačne tovarne gledajo na vse strani, kako bi se tobaka znebilo. Najprvo so napravili cel milijon havanacigar v propagandne svrhe: prvih 200.000 kosov so poslali v posebnih ovojih trgovcem, ostalih 800.000 so sledilo v kratkih rokhi.

Nemške knjige za Italijo. Leta 1923. je izročila Nemčija Italiji 281 zabojev knjig na račun reparacij. Ostalo je še 138 zabojev in ti so prišli te dni v Italijo.

Rusko-poljski trgovski stiki. Po poročilih sovjetskih listov, je nakupila sovjetska trgovinska misija na Poljskem v poslednji dobi za 1 milijon zlatih rubljev gospodarskih strojev in galanterijskega blaga, a manufakturnega blaga v Lodžu za 5 milijonov zlatih rubljev.

Analfabeti na Ogrskem. V Budimpešti so našli pri zadnjem štetju nad 30.000 analfabetov. Na deželi so razmere še hujše.

Dnevne novice.

Izjava 15 župnij dekanije Kranj zoper ukinjenje duhovniških draginskih doklad: Lastnoročno podpisani župani, občinski odborniki in cerkveni ključarji kot zastopniki naslednjih župnij dekanije kranjske: Bésnica, Duplje, Goriče, Kokra, Kovor, Lom, Mavčiče, Naklo, Podbrezje, Senturška gora, Trboje, Trstenik, Velesovo, Zapogje, in Jezersko, ki ne štejejo po 200 domov, stem izjavljajo, da smatrajo člen 4. uredbe finančnega ministrstva z dne 28. julija 1925 Ur. list št. 81. 1925, s katerim se za trajno ukinja po navedenih župnijah službojočim dušnim pastirjem tako potrebne draginske doklade — za jako neumestne. Za ukinjanega pastirja, ki hodi še v vsakdanjo šolo, plačujemo po 1500 Din na leto in petkrat na dan hrano; našim študiranim dušnim pastirjem pa naj bi dajala država v najboljšem slučaju — brez doklade — do 1000 Din. na leto, torej komaj polovico tega, kar zasluži vsak vaški pastir. Če se hoče duhovnikom po župnijah, imajočih manj kot 200 hiš, ukiniti celo malenkostno dosedanje draginske doklade, ki so do danes dojemali za spoznanje poviša, je to dejanje, ki je nam naravnost neumljivo. Brez ozira na čudno majhno naklonjenost, ki se kaže s tem proti našim duhovnikom, akademsko izobraženim možem, ki so izšli iz naroda in živijo in pošteno delajo za narod, izjavljamo: nečemo, da bi se njim draginske doklade ukinjale ali da bi se tudi glede pokojnine kaj zapostavljalo, ker to dovede vse naše župnije do najne gotovosti, da duhovnikov ne bomo imeli, kar more povzročiti trajne zmešnjave, ali če jih bomo hoteli imeti, jih bomo morali izključno sami plačevati, kar bi zopet ne bilo pravično in bi v sedanjem času ne bila nobena igračka. Saj vidimo, da se vže z nameravanim občinskim in začetnim šolskim zakonom hoče neznana bremena prevaliti na naše občine, končno naj pridejo še naše cerkvene zadeve izključno župljanom na rame, in to v časih, ko gre vse kmečko gospodarstvo rakovo pot. Nečemo tudi, da se župnjska zemljišča v taki neopravičeni meri vstevajo med duhovniške dohodke, ker vemo iz lastne skušnjaje, kaj donaja sedaj zemlja takim, ki delajo s tujimi ljudmi, in ker naši predniki niso nakupili gruntov k farovžem zato, da bi potem država nič ne dajala — ampak zato, da bi farani duhovna imela in da bi njihovi dušni pastirji lažje shajali. Stoletja so dokazala, da so naše župnije ustanovljene za potrebo, ker so jih zahtevale krajevne razmere same. Zato odločno ugovarjamo, ko vidimo nevarnost, da se stare, potrebne in lepo urejene stvari lahko spravijo v nered in v največje zmedo. Ako se dobi denar, ki gre tudi iz naših žepov za toliko drugih potrebnih in nepotrebnih reči, se bo dobila tista malenkost kakor dozdaj še za prihodnost — tudi za naše duhovne. — V Kranju, dne 7. septembra 1925. — Podpisanih za vse zgoraj navedene župnije čez 100 županov, obč. odbornikov in cerkv. ključarjev.

Draginska doklada duhovnikov. Obrazec za »Prijava« škof. ordinariata se ni mogel poslati vsem duhovnikom, ker jih je ministrstvo verjelo pre malo poslalo. Dobili so jih izveščine le aktivni duhovniki. Upokojenim duhovnikom se splošno niso poslale. Čim ordinariat prejme od ministrstva ver je zaprosene tiskovine, se bodo razposlale duhovnikom, ki jih še niso prejeli.

Občinske volitve v Zg. Šiški. Dopisniku »Jutrac« z dne 24. t. m. ni po volji, da se združile vse tukajšnje organizirane politične stranke, brez SD, na skupno Delavsko, kmečko, obrtno listo. Da mu bo stvar jasna mu povemo, da je združila volivce na skupno listo edina želja po boljšem smotrenejšem občinskem gospodarstvu. Do sedaj pačujemo preko Din. 20.000 letno sosednim občinam za vzdrževanje in souporabo njihovih šol. Da bi se običajna v šolskem vprašanju osamosvojila in razbremenila se je kupilo pred dvema in pol leti v sredini občine zato primerno stavbišče, ki pa kakor razvidimo iz zadnjega gerentovega proračuna, še ni plačano, niti ni vstavljena nobena svota za plačilo tega dolga. Pred letom dni nas je v naše veselje obiskala komisija na mestu, kjer naj bi stala nova šola in je izdala dovoljenje za njo. Od takrat pa do danes se še nismo premaknili nikamor, ker je namen SD šolo preprediti, ker so demokrati veljaki očividno mnenja, da otroci delavcev, kmetov in obrtnikov šol ne potrebujejo. To je eno, drugo pa je, da gotove ljudi skrbi, kaj bo z okrajnim šolskim svetom v Št. Vidu, ako se občina Zgornja Šiška šolsko osamosvoji. Volivci, kdor je za dobro gospodarstvo občine in za zidavo nove šole, naj voli 2. skrinjico! Volitve se vrše 27. t. m. v nedeljo in je zmaga Delavsko-kmečko-obrtni listi zagotovljena. Treba le, da vsi pridejo na volišče, da bo zmaga tem sijajnejša in da pokažemo, da ne maramo nobenih gerentstev, ampak hočemo po ljudski volji izvoljen zastop, ki bo delal za blagor kmečkega, delavskega in obrtniškega stanu!

Dobrodela loterija Dijaškega pošporna društva v Ljubljani ima namen oskrbeti revnim dijakom, zlasti akademskim ceneno hrano, poleg tega pa nudi 1041 bogatih dobitkov v vrednosti 117.250 Din. Dovolj vzroka je torej, da kupiš eno srečko tega društva. Dobíš jo za 10 Din. povsod, posebno lahko pa pri glavnem odboru Akad. dom. Mikošičeva 5 v Ljubljani.

Od dobitkov omenimo le nekatere »malenkosti«: Fordov avto, konj s kočijo, sobna oprava, kolo, slamoreznica, radio-aparat, kuhinjska oprava in oprema, železen plug itd. Glej, stvarnica vse ti ponudi, le jemat' nikar ne zamudi!

O političnem položaju je poročal poslanec Škulj v nedeljo, 20. sept. v Banjaloki in pri Fari, v torek, 22. sept. pa v Osilnici. Shodi so bili dobro obiskani in volivci so povsod izrazili soglasno sodbo, da bi zaslužil g. Škulj kakor tudi vsi drugi naši poslanci, da jim slovensko ljudstvo takoj odpove zaupanje, ko bi s tako sramotno kapitulacijo stopili v vlado kakor so to storili radičevci. — V Kuželju je bil ob ti priliki v nedeljo zvečer slovesno blagoslovljen nov železobetonski most čez Kulpo, ki je 50 m dolg ter 6 in pol met. visok. Mnogobrojno navzoča množica iz kranjskega in hrvaškega Kuželja je poslancu Škulja s cvetjem obsula, ko se je pripeljal. Znak, da je most delo njegovega mnogoletnega truda. Že pred vojno začeto akcijo ima sedaj ovenčano: Most je bil ves okinčan. Govorili so: G. župnik iz Fare, g. župnik iz Kuželja, načelnik občine Brod g. Grgorič, in poslanec Škulj. Naglašali so, da je v delu in vztrajnosti ter slogi moč, kar se je jasno videlo pri gradbi tega mostu, ki bi ga ne bilo, brez trdne volje in sodelovanja interesentov, med katerimi je zlasti omeniti g. Matija Ožanič, pos. v Kuželju in obč. svetovalec. Še veliko bolj napeto pa čakajo zainteresenti železniške proge Kočevje—Brod—Moravice, kdaj bo zgrajena te železnice ovenčana s podobno in večjo slovesnostjo. — »Jutranji list« je prejel na članek 13. sept. »Zveza Slovenije s morjem s stališča hrvatskih interesov« in s tem tudi »Narodni dnevnik« na članek »Z glavo skozi zid«, v katerem je bil del tega članka ponatisnjen. nebroj protestov iz Kulpske in Čabranske doline. Zaljublil se je s celo HSS v Klodičevo progo in v tem razkačil predvsem hrvatski del interesentov Musilove proge Kočevje — Brod — Moravice. Se bodo vsaj enkrat ti gospodje v Zagrebu naučili brigati se za ta del prebivalstva. Bomo videli, če bo katerega ponatisnil. Protest iz Osilnice n. pr. se glasi: »Mnogobrojno obiskani shod v Osilnici je danes sprejel resolucijo, s katero odločno protestira proti pisanju Vašega lista, da ob nameravani železniški progi Kočevje—Brod—Moravice ni ljudskih in gospodarskih interesov, dočim je dejstvo, da ob tej nameravani progi stanuje nad 30.000 Hrvatov in Slovencev, to je vse območje od Prezida do Brod—Moravice in Kočevje—Brod—Moravice. Podpisli. Protesti s železniških zborovanj onostran Kulpe na Brodu, Peščih, v Čabru so pa še hujši. — Bilježimo samo dejstva. —

Železniška zveza Slovenije s morjem. Akcijski odbor za gradnjo železnice Kočevje—Brod—Brod Moravice nas prosi za objavo sledeče notice: »Narodni dnevnik« z dne 23. septembra t. l. prinaša med dnevnimi vestmi opombo, da je prebivalstvo ob Klodič-Hrova-tovi-Kavčičevi trasi, t. j. Kočevje—Stari trg—Vrbovsko številnejše kakor ob črti Kočevje—Brod Moravice. Ta trditve je v celoti izmišljena. Po »Riječniku mestac«, 1925., kjer je objavljena statistika zadnjega ljudskega štetja, je ob progi Kočevje—Stari trg—Vrbovsko vsega prebivalstva, ki pride v poštev kot najprvo interesirano za to progo, 16.004, ob progi Kočevje—Brod—Brod Moravice pa 72.989 prebivalcev. — Tudi naj vzame pisec imenovane dnevnika na znanje, da nas njegov plebiscit prav nič ne zanima, ker bomo po našem mnenju odločali, kje se bo gradilo, edino le gospodarski momenti in ne kaprice posameznikov. Kar se tiče prigovora uzakonitve prve trase, bo pa vedel pisec članka, kaj je v Blei-rovim posojilu in potem tudi v uzakonitvi črte Kočevje — Vrbovsko. Sicer pa so se že večkrat spremenili celo drugačni zakoni, kakor je zakon o Blairrovim posojilu, ako se izkaže njihova škoda za občnost.

Iz Novega mesta. V petek, dne 18. sept. se je vršila občinska seja. Rešile so se naslednje zadeve: Ker je elektrarna Bon & Komp. povišala oddajo električnega toka od jemalcem zelo visoko, se je občinski odbor poslužil svoje pravice z ozirom na sklenjeno pogodbo z elektrarno, da pristane le na 25% povišek. — Prošnji vaščanom Male in Vel. Bučine vasi za prešolanje v šolsko občino Novo mesto se ugodi. — Prošnji društva sejmarjev za znižanje zavarovalnine se ne odobri. — Zavrne se ponudba trvdke »Deskak« za nakup lesa iz občinskega gozda. — V tajni seji so bile na dnevnem redu nekatere važne stvari. Kakor smo zvedeli, med drugim tudi oddaja službe občinskega stražnika ter strojnika pri vodovodu. — V zadnjem času so tatvine in ropi v Novem mestu na dnevnem redu. Pretekli teden je bila napadena hotelirjeva soproga ga. Količeva, ko se je vračala zvečer iz hotela v svojo vilo poleg gimnazijskega poslopja. Ravnotako so zlikovci udrili v gostilno Windischer pri kolodvoru. Pred par dnevi pa je bila zvečer napadena na ovinku poleg okrajnega glavarstva ga. Puševa, soproga prefekta Kmetijske šole na Grmu, ko se je peljala na kolodvor. Kaj je temu krivo, da se vršijo tako pogosto tatvine in napadi v Novem mestu in okolici, nam je težko uganiti. Gotovo je pri tem prizadeta kaka stalna tatinska družba, ki pa mora biti silno premetena, da ji ne pride na sled orožništvo. Mnogo je znabiti temu kriva brezno-

selnost, ki se je zadnje čase tudi v Novem mestu razširila. — Prejšnji vikar g. Karel Sparhakel je odšel na svoje službeno mesto za kaplana na Vodica. Na njegovo mesto pa je prišel nov vikar g. Blažič.

Davki. Dobro znani nam gospod nam sporoča: V letu 1922 sem imel vseh službenih prejemkov Din. 2.625.—. Danes pa sem prejel obvestilo od davčnega okrajnega oblasti Brežice v Celju, da znaša dohodninski davek od mojih službenih prejemkov iz l. 1922 dinarjev 1.568 70 para.

Kako se godi železniškim pensionistom. Svoj čas smo poročali, da so novopensionirani železničarjem v Sloveniji 1. aprila oz. 1. maja 1925 ukinili izplačevanje penzij in doklad z motivacijo, da teh izplačil ne sme več vršiti železniško ravnateljstvo, ampak finančno ministrstvo. Po dolgih mesecih se je po zaslugi poslancev SLS vendar zadeva v generalni direkciji spravila tako daleč, da je večina prizadetih dobila rešitev na papirju. A sedaj naenkrat ni kredita za izplačilo zaostale penzije in doklad. V Mariboru je cela vrsta novopensioniranih železničarjev, kateri so dobili od finančne delegacije dopis, da jim finančna delegacija dolžnih zneskov ne more izplačati ker nima kredita. To je uganka. Saj je vendar v proračunu in dvanaestihh bilo natanko določeno koliko ima železniško ministrstvo pensionistov in kolika svota je potrebna za izplačilo penzij in doklad. Kam bomo prišli, če bo šlo tako naprej.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani preključuje s tem veljavnost pooblastila za pobiranje zavarovalnih prispevkov v področju ekspoziture OUZD v Zagorju, glaseče se na ime Schäffer Ivan, ki je bilo izdano 25./8. 1924 pod opr. št. I-13.161/24-52. V slučaju, da se pri delodajalcih kdorkoli pojavi z napominanim pooblastilom, ga je takoj javiti oblasti.

Poroka. Dne 23. sept. se je poročil v ribniški cerkvi Ivan Mihelič, cerkovnik v Sodražici, z gđ. Nežo Lesar iz Jurjevice št. 3.

Slovensko planinsko društvo naznanja, da se završi v nedeljo, dne 27. septembra Erjavčeva koča na Vršču.

Glasbena šola v Kranju, ki je podružnica Glasbene Matice v Ljubljani, zboruje dne 1. oktobra 1925 točno ob pol deveti uri zvečer v pevski dvorani Narodnega doma z naslednjim dnevnim redom: 1. Pozdrav društvenega predsednika. 2. Poročilo o možnosti zopetne otvoritve Glasbene šole. 3. Slučajnosti. 4. Volitev odbora. — Odbor pričakuje polnoštevilne udeležbe.

Trafikantom Slovenije v vednost. V smislu naredbe oblastnega monopolnega inšpektorata v Zagrebu z dne 16. septembra 1925 br. 16.112, se obveščajo vsi p. n. trafikanti v Sloveniji, da odplačevanje odstotkov od provizije za Zvezo vojnih invalidov je prepovedano.

Samomor. V Šmarju pri Ljubljani se je z octovo kislino zastrupila delavčeva žena Marija Puš. Rešilni voz iz Ljubljane jo je pripeljal v ljubljansko bolnico, kjer pa je umrla, ne da se zavedla. Puševa se je zastrupila, ker so orožniki odpeljali njenega moža v zapor.

Iz Ljubljane.

Nocojšen sprevod z novim kipom Brezmadežne bo skromna, a prirčna manifestacija otroške ljubezni naše mladine do Marije. Odhod s kolodvora točno ob pol 7.

Blagoslovitev novega Mladinskega doma na Kodeljevem se vrši jutri, v nedeljo, ob en četrt na 10 po prevz. škofu dr. Jegliču. Prirčno vabljeni vsi prijatelji in bivši gojenci doma!

Društvo za mladinske domove vabi vse svoje člane in članice, da se udeležijo blagoslovitve novega doma na Kodeljevem, jutri v nedeljo, po možnosti zj. ob pol 10, gotovo pa slavnostne akademije ob pol 4 pop. Pridobivajmo ob tej priliki tudi novih članov in prijateljev naši ustanovi!

Cvetličan dan po vsej Ljubljani in okolici priredi danes in jutri zaslužno Društvo za mladinske domove v prid svoji stavbi na Kodeljevem. Društvo se že sedmo leto trudi za krepko versko, moralno in domoljubno vzgojo stotin okoliške mladine in vrši za sedanje čase veliko apostolstvo potom don Boskovich salezijancev. V nedeljo bo blagoslovitev novega doma, ki bo sicer izročena svojemu namenu, in ki so mu ameriški rojaki pomagali na noge, ki pa še zdaleka ni plačan. Veliko domoljubno delo vrši, kdor podpre to najpotebnejšo mladinsko-socialno napravo.

V novi kapelici Mladinskega doma na Kodeljevem govori jutri, v nedeljo pop. zbrani mladini in Marijinim družbam prevzvišeni g. ljubljanski škof. Prevzvišeni gorko ljubi mladino, kar ji dokazuje znova s tem, da ji jutri blagoslovil prvi mladinski dom.

Prijateljski sestanek prirede jutri večer prijatelji Mladinskega doma na Kodeljevem v okusni novi dvorani. Pri pogrnjenih mizah. Sodelujeta dve godbi in več pevskih zborov poleg naših že znanih kupletnih mojstrov. Na svidenje!

G. Pavel Cvenkel je napravil na ljubljanski borzi izpit za borznega senzala skupaj z g. Aleksandrom Knezom. Komisiji je predložil borzni komisar g. dr. Ivan Rupnik. Našemu odličnemu somišljeniku čestitamo. Gospoda sta prva in dozdaj edina senzala z izbiti v naši državi.

Na Rožniku bo jutri (27. t. m.) za letos zadnje duhovno opravilo. Ob 9. uri sv. maša s pridigo, popoldne ob 5. uri pete litanije. — Obkrajat darovanje za cerkev.

30 letnico svojega službovanja pri Strojnih tovarnah in livarnah obhaja livarski mojster g. Ivan Zidan. Bil je 25 let livar, zadnjih pet let pa livarski mojster v tem podjetju.

Cercle Français opozarja na svoje lepake glede učnih tečajev, ki se prično 1. oktobra na tehniški srednji šoli, zlasti pa na oba nova mladinska kurza na ženski realni gimnaziji (licej, Bleiweisova cesta).

Umrli so v Ljubljani: Leopoldina Kocjan, žena čevlj. pomočnika, 24 let. — Ranzinger Zofija, spediterjeva vdova, 75 let. — Gabriela Eckert, strojevodjeva hči, 23 let. — Franciška Lindič, krojačeva žena, 32 let. — Karolina Kremžar, ključavničarjeva žena, 45 let. — Marjan Ovsenek, novorojenček davčnega služge, 8 dni. — Josip Zupančič, dninar, 42 let. — Gašper Repič, bivši mestni delavec, 66 let.

Zadruga krojačev, krojačie in sorodnih strok v Ljubljani opozarja zadržnike na veliko razstavo krojev, katero priredi naš ugledni tovariš g. Ivan Bizjak iz Celja v nedeljo, dne 27. t. m. od 9.—13. ure v Ljubljani na srednji tehnični šoli. G. Bizjak bo istotam ob 11. uri predaval o zgodovini krojev. Vabim vse zadržnike in zadržnice, da se razstave in predavanja v lastnem interesu v polnem številu udeležijo. — Načelnik.

Mostiček čez Ljubljano, pri nekdanji prisilni delavnici popravljajo. Zato je promet po njem onemogočen. Zasilni prehod bo že čez par dni mogoč. Novi mostiček bo višji kakor stara brv, ki je popolnoma propadla.

Iz Štajerske.

Monopolska uprava je za časa PP vlade ukinila sadenje tobakov v Sloveniji. Če se ne motim, datira ta sklep od 6. februarja 1925. Zadnja leta, in sicer od 1920 naprej je bilo dovoljeno na Štajerskem in sicer v političnih okrajih Ptuj, Maribor in Ljutomer saditi tobak in sicer toliko sadik, kolikor je določila fin. in monopolna uprava. Kmetje in bajtarji so dobili za tobak lepe vsote. Imeli so dohodek, s katerim so lahko plačali davke. Tobačno seme se je vsled vsakoletnega sadenja tobaka močno zasejalo ne samo v bližini zasajenih parcel, ampak veter in ptice so zanesle tobačno seme daleč na okoli. Za časa PP vlade se je torej sadenje tobaka v Sloveniji prepovalovalo. A nihče ni mogel zapovedati naravi, da zanešeno tobačno seme ne sme vzkliti. Tako imajo letos na vseh koncih in krajih, celo v obcestnih jarkih v gorej omenjenih krajih obilo tobačne rastline. Po srbskem monopolnem zakonu, ki ga je vlada razširila tudi v naše kraje, je strogo kaznjivo, ako se najde tobačna rastlina pri posestniku, ki nima za sadenje potrebnega dovoljenja. Do šest rastlin še gre, ali ako najdejo na vrtu ali njivi kakega posestnika več kot šest rastlin, zapade revež velikanski kazni. Kakor se govori, leži baje pri finančem ravnateljstvu v Mariboru nad 400 kazenskih aktov. Neki srednji posestnik v ptujskem okraju je bil kaznovan radi tobačnih sadik, ki so jih financarji našli na njegovi njivi, na 20.000 Din globe in več mesecev zavora. Najmilejše kazni za nekaj sadik so po 1000 in 2000 Din, seveda finančna uprava ne more nič zato, zakon je tak. Mirno lahko trdimo, da so ljudje po večini nedolžni, ker se je tobačno seme z drugim semenjem vred zasejalo bodisi na njivo, vrt ali kompost. — Ljudstvo obupuje. Neznosni davki tlačijo ekzistenco, a sedaj še tako hude kazni radi tobačnih rastlin. Lansko leto je finančni minister izdal amnestijo za enake obsojence. Nujno potrebno bi bilo, ako bi tudi letos izšla taka amnestija. Naše ljudi pa opozarjamo, da takoj uničijo vse tobačne rastline, ako so se slučajno zasejale na vrtu ali njivi.

Stanje vinogradov je vsak dan ugodnejše. Rahel dež v noči od 24. na 25. sept. je zelo dobro uplival na razvoj sladkorja v grozdju. Portugizca so že na mnogih krajih začeli trgati. Sladkorja ima 16 do 17 odst., kar je za te vrste vinski mošt in za dosedanje vreme pač mnogo. Cene portugalcu so 7 do 8 Din liter (na veliko). Krčmarji ga točijo po 10 do 12 dinarjev.

Rajhenburg. Na telovadni akademiji, ki jo priredi Orlovski odsek v nedeljo dne 27. sept. t. l. z zanimivim privlačnim sporedom, nastopi kot govornik gosp. narodni poslanec dr. Hodžar iz Celja. Pridite!

Kozje. Delniška družba »Drava« iz Maribora je zadnje dve leti obratovala tudi v Kozjem, sedaj pa kakor sporoča, bo svoj obrat v Kozjem ustavila. Brez dvoma je res, da je imela pri obratu v Kozjem zgubo, to pa zato, ker iz Kozja ni pravih prometnih zvez do kolodvora. Upamo pa, da se temu kmalu odpomore, kakor zagotavljajo merodajni krogi, bo cesta Lesično—Grobelno kmalu gotova.

Nova cerkev. Tukajšnje Kat. bralno društvo priredi v nedeljo, dne 27. t. m. popoldne po večernicah veseloigro »Navihanec« in sicer pod Doklerjevim kozolcem. Sodelujeta pevski zbor in malodolska godba. Vsi prijatelji in znanci poštna zabave iskreno vabljeni. — Na svidenje!

Na Pilštanju pri Kozjem bo v nedeljo, dne 27. t. m. veliko mladinsko zborovanje iz cele kozjanske dekanije.

O požaru v Zupečji vasi pri Ptuj smu že zvedeli, da so popolnoma pogorela poslopja posestnikov Kralj. Kozoderg, Černko, Dolenc

Gospodarstvo.

Elektrifikacija Ljubljane in ljubljanskega polja.

Medtem ko v drugih državah, predvsem v sosedni Italiji in Avstriji, kaže javnost veliko zanimanje za tehnične probleme, v prvi vrsti vprašanje elektrifikacije, ni pri nas za to zanimanja niti v strokovnih krogih.

Zato je le pozdraviti študije, ki jih pri naša zagrebški »Tehniški list« izpod peresa raznih strokovnjakov ravno glede elektrifikacije Ljubljane in industrije v ljubljanski okolici.

Aktuelnost tega vprašanja je prišla na dan šele ob priliki razširjenja ljubljanske elektrarne, ko ni več mogoča zadostiti povečanim potrebam po razpoložljivi energiji.

Ze ob priliki razširjenja ljubljanske elektrarne je ugotovil gen. ravnatelj Fale g. inž. Rohsaeindler, da se z ozko gradnostjo, v kateri se mesto Ljubljana zadovoljuje za oskrbo malega okoliša z energijo, nemogoče je elektrifikacija širokih krajev.

Kakor je bilo kritizirano razširjenje ljubljanske elektrarne z vpostavo Dieslovih motorjev, tako je bila tudi dokazana neracionalnost izgraditve padca v Medvodah.

Sedaj so oglašja v zadnji (18.) številki letošnjega »Tehničnega lista« inž. Ivan Petrič z novim projektom, ki bazira na izkušnjah, ki so jih imeli Avstrijci pri iznajdbi svojega elektrifikacijskega programa.

Po njegovem projektu bi prišli v poštev vodotoki na obronkih ljubljanskega oz. kamniškega polja. Elektrifikacija Ljubljane bi se dala po vzgledu inozemskih primerov izvesti s sukcesivno izgraditvijo srednje in visokotlačnih naprav s primerno akumulacijo. Hidroelektrarna ob Kamniški Bistrici in v »Peklu«, pri Borovnici bi napajale z elektrarno v Tacnu in na Fužinah el. omrežje, ki bi preskrbovalo Ljubljano in okolico.

Za ta projekt govori po njegovem mnenju dejstvo, da je izvršljiv z domačimi finančnimi sredstvi.

Elektrificiranemu ljubljanskemu in kamniškemu polju bi se pozneje priključil pri Kranju daljnovod od Završnice. Zveza bi bila vzpostavljena tudi z elektrarno Zagradec.

Sukcesivna izgraditev je po mnenju inž. Ivana Petriča edina pot, ki nam omogoča ustvariti predpogoj za nacionalno industrijo.

G. inž. zaključuje članek: »Od zastopnikov naše industrije je odvisno, da vzamejo organizacijo podjetja v roko.«

Tudi je želeli, da se naša javnost v čim večji meri zanima za te probleme, ki so življenske važnosti za našo industrijo in sploh celokupno slovensko gospodarstvo.

Jugoslovansko-italijanska konferenca za razširjenje mednarodne obmejne postaje Rakek.

Včeraj se je pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani ponovna vršila konferenca železniških zastopnikov obeh držav za razširjenje postaje Rakek. Italijanski delegaciji je načeloval g. comandatore Tessadori, ravnatelj Tržaške direkcije. Konferenci je predsedoval pomočnik direktorja g. inž. Schneller ter izbrano poročal o vseh tehniških vidikih,

ki so vodili ravnateljstvo Ljubljane pri sestavi konferenci predloženega načrta.

Zamisljeni načrt predvideva tri glavna dela.

1. Potniški kolodvor. Sedanje kolodvorsko poslopje naj dobi na obe strani primeren uradni prostor za prometno službo, carino in policijo obeh državnih oblasti. Ta kolodvor bi obsegal 6 tirov.

2. Poseben del kolodvora za postavljanje prihajajočih tovornih vlakov. Ta kolodvor bi moral dobiti obsežna skladišča za carinsko robo, naprave za veterinarsko službo in poseben kolodvor za strojno službo z okretnico in remizami. Ta del bi obsegal skupaj 16 tirov.

3. Ranžirani kolodvor s 16 tiri, na katerem bi se vsi vlaki ranžirali v skupine za obe smeri. Za oba zunanja dela bi morala biti zgrajeno posebno uradno poslopje. Načrt predvideva tudi stanovanjska poslopja za okoli 140 uslužbencev (60 italijanskih in 80 domačih). Dalje električno centralo z moterskim pogonom za razsvetljavo celokupnega kolodvora, za pogon v delavnici in dviganje vode. Po zamisljenem načrtu bi bil novi kolodvor dolg okoli 3.200 m in sicer bi oba tovarna kolodvora ležala tostran progi Logatcu. Skupni stroški so kalkulirani za sedaj na okoli 70 milijonov dinarjev, koja vsota bi se morala po meddržavnem dogovoru skupaj po gotovem ključu kriti.

Delegati italijanskih železnic so bili z izdelanim načrtom v glavnem zadovoljni. Natlačnejše se bodo pa pismeno izjavili po referatu in odobrenju svoje oblasti.

Na osnovi predloženega načrta in dogovorov, ki jih prejme ravnateljstvo Ljubljane od italijanskih zastopnikov, se bo izdelal v ljubljanskem ravnateljstvu končni načrt, ki bo po ponovni skupni komisiji predložen obojestranskim vladam v odobrenje.

Tako je upati, da se bo ta zadeva vendar premaknila na pot rešitve.

Baisse v Zagrebu in deloma tudi v Ljubljani. V gibanju tečaja 7 odst. invest. ter voj. odškodnine je že na borznem sestanku dne 24. t. m. vladala tendenca k popuščanju. Dne 25. t. m. se je ta tendenca še bolj poostрила. Tega dne 7 odst. invest. posojilo v Zagrebu sploh ni notiralo, v Ljubljani pa je bil tečaj 80 den. Tudi vojna odškodnina je padla; v Zagrebu je bila v petek 340—350, v Ljubljani pa 340—362, vojna odškodnina za december v Zagrebu 360 (dosegla je celo 400 že, vendar pa se tečaj niti par dni ni držal). Tudi pri drugih zlati bančnih papirjih je v Zagrebu in deloma v Ljubljani zaznamovati padanje. Tako izgleda, da je po veliki haussi že sedaj nastopila reakcija, ki bo prihodnji teden najbrže še ostrejša.

Naš izvoz skozi solunsko pristanišče. V letu 1922 je znašal dovoz naših produktov v solunsko luko 44.500 ton, leta 1923 78.000, lani pa že 141.200 vagonov. Od te množine je šlo iz solunskega pristanišča naprej v inozemstvo 24.400 ton.

Kaj je z besanskimi državnimi rudniki? Iz Belrada poročajo, da so se pojavili projekti, po katerih bi država dala svoje rudnike v Bosni v eksploatacijo raznim skupinam privatnikov, za katerimi pa zopet gotovo stoji inozemski kapital. O stvari imata odločiti ministrski svet in parlament.

Državna trošarina. V mesecu maju t. l. je bilo vplačanih 64.480.860 dinarjev državne trošarine (proračun za mesec maj 1925 je bil 50 milijonov 166.687 dinarjev; v maju lanskega leta je bilo vplačane državne trošarine 55 milijonov 288.948 dinarjev).

Promet v važnejših italijanskih pristaniščih. V prvi polovici t. l. je bil blagovni promet v važnejših italijanskih pristaniščih sledeč: Genova 8.3 (prva polovica lani 7.1) milijona ton, Neapol 8.0 (6.8), Trst 3.8 (3.3), Reka 1.4 (0.6), Palermo 3.2 (2.7) milijona ton.

Frankfurtski sejem. Letos od 4. do 7. okt. se v vrši v Frankfurtu mednarodni sejem, na katerem bosta zlasti dobro zastopani tekstilna in avtomobilna industrija. Razstava tekstilne industrije obsega 16.000 kvadr. m. Avtomobilna razstava obeta biti ena največjih. Vse vodilne svetovne znamke (od Forda, Citroena pa do Rolls Royce itd.) so že prijavile svojo udeležbo. — Na sejem bo vozil iz Münchena poseben vlak dne 3. okt. ob 23.02, ki pride v Frankfurt 4. okt. ob 8.20 zjutraj. — Vsa pojasnila glede frankfurtskega sejma daje brezplačno tvrdka Milinković & Co, Ljubljana, Prešernova ulica 7.

Trgovsko-obrtniška-industrijska razstava v Osičku. V Osičku se bo vršila trgovsko-obrtniška-industrijska razstava od 10. do 18. oktobra t. l. Posetniki razstave bodo uživali po vseh železnih in parobrodih 50 odst. popusta. Legitimacije, ki bodo upravičevale za ta popust, stanejo Din 20.

Ukinitev takse za tuje v Nemčiji. Naš generalni konzulat v Berlinu poroča, da se na osnovi skupne uredbe Ministrstva notranjih del in ministrstva financ nemške republike, naslovljene na pristojna oblastva počenši s 1. oktobrom t. l. ukine pravica občin, da pobirajo odslej obstoječo takso za sobe (Beherbergungssteuer), ki jih dajejo v najem hoteli in privatniki. Mnoga mesta, med temi tudi Berlin so že prej v interesu tujkega prometa ustavila pobiranje te takse, a mnoga mesta so takso iz fiskalnih razlogov še obdržala.

Prevoz monopolskih predmetov od Gruža do monopolskih skladišč v Črni gori. Dne 20. oktobra t. l. se vrši pri monopolnem skladišču v Podgorici ofertalna licitacija glede oddaje zakupa prevoza vseh monopolskih in drugih predmetov od Gruža do monopolskih skladišč v Črni gori. Predmetni oglas je v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantom na vpogled.

Prodaja prešičkov izpod 6 mesecev starih. Dne 7. oktobra t. l. se vrši v vojašnici Kralja Petra Velikega Osvoboditelja v Ljubljani javna prodaja 40 komadov prašičkov izpod 6 mesecev starih. Predmetni oglas je v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantom na vpogled.

Borze.

25. septembra 1925.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.37—13.47, (13.40—13.50), Budimpešta 7.865—7.965, (7.91—8.01), Italija 228.18 do 230.58, (230.34—232.47), London 272.50—274.50, 272.59—274.53, Newyork 56.05—56.68, (56.15 do 56.57), Praga 166.06.13—168.13, (166.40—168.40), Dunaj 7.885—7.985, (7.90—8.—), Curih 10.854 do 10.954, (10.866—10.946); valute: dolarji 55.35 do 55.95, marke 13.20—13.30.

Curih. Beograd 9.20 (9.175—9.225), Budimpešta 72.60 (72.50—72.70), Italija 21.— (21.10—21.15), London 25.105 (25.10—25.105), Newyork 518.10 (518—518.20), Pariz 24.55 (24.47—24.52), Bruselj 22.65 (22.50—22.65), Berlin 123.90 (123.90), Holandija 208.25 (208.25), Kopenhagen 125 (125.25), Stockholm 139.125 (139.20), Sofija 3.75 (3.75), Varšava 84.50 (84.50), Oslo 106.25, Bukarešta 2.51.

Dunaj. Devize: Beograd 12.56, Kodanj 170.80, London 84.295, Milan 28.51, Newyork 707.65, Pariz 33.54, Varšava 110.75. Valute: dolarji 702, angleški funt 34.20, lira 28.32, dinar 12.985, češkoslovaška krona 20.945.

Praga. Devize: London 168.55, Zagreb 59.95, Lira 136.50, Pariz 160.13, Newyork 33.75.

VREDNOSTNI PAPIRIJI.

Ljubljana. 7 odst. inv. pos. 80 den., vojna odškodnina 340—362, zastavni listi 20—25, kom. zadolžnice 20—25, Celjska 200—205, Ljublj. kreditna 225—240, Merkantilna 101—107 zaklj. 101, Prastrednina 1040 den., Kred. zavod 175—185, Strojne 116 den., Trbovlje 360 den., Vevče 120 den., Nihag 39 do 41, Stavbna 165—180.

Zagreb. vojna odškodnina 340—350, za okt. 352.50, za dec 360, Hrv. esk. 129—130, Kred. 138, Hipobanka 73, Jugobanka 109, Prastrednina 980 do 1000, Ljublj. kreditna 225, Slavenska 52—57, Srpska 144—146, Eksploatacija 50—52.50, Sečerana 545, Nihag 40, Gutmann 460—480, Slavex 186, Slavonija 33—55, Trbovlje 360—375, Vevče 120.

Dunaj. Don.-savsko-jadr. 620.10, Greinfiz 139, Trbovlje 459, Hrv. esk. 179, Leykam 166, Jugobanka 134, Hip. banka 88.500, Ludus 900, Slavex 190, Slavonija 64.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Remeljni, 48-48, 58-58, monte, fca meja, 2—6 m dolžine 3 vag. 460 zaklj. 460. Medriji, 75-200 mm, od 4—8 m dolžine, fca meja 565 den. Jamski les po uzenah ljubljanske borze, fca naklad. postaja 170 den. — Žito in poljski pridelki: Pšenica domača, fca Ljubljana 265 den. Pšenica baška, fca baška postaja 260 blago. Fižol mandolon, orig., fca Ljubljana 265 den. Fižol ribničan, orig., fca Ljubljana 310 den. Fižol prepehar, orig., fca Ljubljana 335 den.

Cerkveni vestnik.

Tečajni duhovnih vaj v nemem »Domu«

(poleg cerkve sv. Jožefa) v Ljubljani do konca leta 1925.

V novem »Domu duhovnih vaj« v Ljubljani (Zrinjskega cesta 9) se je začelo živahno življenje. »Dom« se ponaša skoraj teden za tednom z udeleženci. Dozaj so bili 4 tečaji: 2 za duhovnike, 1 za organiste, 1 za moške s poveljnim udeležbo.

Nadaljni tečaj za letoš (1925) bodo:

Od 10.—14. okt. za akademike (visokošolce);
Od 31. okt. zveč. do 4. nov. zjutraj za mladeniče;
Od 9.—13. nov. za cerkvenike in organiste;
Od 23.—27. nov. za duhovnike;
Od 28. nov. do 2. dec. za moške;
Od 5.—9. dec. za mladeniče;
Od 12.—16. dec. za mladeniče;
Od 19.—23. dec. za moške;
Od 27.—31. dec. za učitelje in profesorje.

Tečaj se začne vsakej zvečer prvega in končajo zjutraj zgoraj omenjenih dni. — Udeleženci naj bodo v »Domu« do 6. ure zvečer prvega dne.

Kdor se hoče udeležiti katerega teh tečajev naj se pravočasno prihlasi po dopisnici na: Rektorat jezuitskega kolegija, Ljubljana, Zrinjskega št. 9, in pove, kdaj hoče delati duhovne vaje. Najbolje je, da se možki enega kraja ali župnije med seboj dogovorijo, javijo župniku, ta pa naznani število udeležencev.

Ko so po katol. časopisih naznanjeni tečaji, prosimo č. g. duhovnike, da jih dajo prepisati in nabijejo te letake na vsa cerkvena vrata in v dvoranah »Društvenih domov«.

Kdor se je prihlasil za duhovne vaje, pa jih iz važnega vzroka takrat ne more delati, naj se po dopisnici odglasi, da napravi mesto drugemu.

Oskrba znaša na dan dozdaj 40 Din.

Vodstvo »Doma duh. vaj«

Marijine družbe, ki se udeležijo nočnej procesije v Mladinskem domu naj bodo v kapelici starega Mladinskega doma ob pol 8. Po blagoslovitvi novega kipa Brezmadežne je še blagoslov z Najsvetejšim, nato procesija z gorečimi svečami v novo kapelico, kjer se postavi kip v oltar. Otroci Marijini, počastimo polnoštevilno našo kraljico!

V sredo, 30. septembra, na godovini in smrti dan Male sv. Terezije, Deteta Jezusa, bo v Karmelski cerkvi na Selu: ob pol 5. prva tihava sv. maša; ob pol 6. slovesna sv. maša; nato pridiga; ob 7. tihava sv. maša; ob 8. mašuje prevzvišeni gospod knezoškof. Nato več tihih sv. maš. Popoldne ob pol 4. pridiga in pete litanije Male sv. Terezije. Pridite v obilnem številu!

Otroka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.)

Francoski pisal Jules Verne. — Poslovenil A. B.

Vozili so torej hitro, brez posebnih dogodiljav in brez nepravil. Z zaupanjem so čakali avstralskega obrežja. Kar se jim je popreje zdelo verjetno, je postajalo gotovo. Govorili so o kapitanu Grantu, kakor da gre jaltu ponj v neko vnaprej domenjeno pristanišče. Pripravili so mu že kabino in tudi ležišče za oba mornarja. Kako srečna je bila Mary Grantova, kadar je pospravljala in lepšala očetovo kabino! Odstopil ji je bil uslužni gospod Olbinett, ki se je preselil k svoji boljši polovici. Ta kabina je bila sosedna znamenite kabine številka šest, ki jo je bil naročil na škotiji raztreseni gospod Jakob.

Učeni zemljepisec je čepel noč in dan v njej. Pisal je od ranega jutra do pozne noči delo, ki je naslovljeno: Vzvišeni in vzhitni občutki zemljepisca v argentinskih Pampah. Nagajivci na krovu so večkrat na skrivaj prisluškovali, ko je z ginjenim glasom koval in ponavljal elegantne periode, predno jih je zaupal belim lističem priljubljene beležnice; kolikokrat se je izneveril zaščitnici zgodovinarjev Klji! ter se poklonil božanstveni Kalijopi!, ki navdušuje za velike junaške pesmi!

Sicer pa, kar je pa res: Paganell ni bil kar tako. Dobrotna božanstva so kar rada prihitela, kadar jih je poklical z visokega Parnasa ali divnega Helikona. Paganell je bil kos pesnika. Lady Helena mu je odkritosrčno častitala.

Tudi major mu je častital za pesniško žilico, prištel pa je nagajivo:

»Vendar pa morate paziti na svojo raztresenost, dragi Paganell! Če vas obide želja, da se naučite

* Parnas in Helikon, grški gori, na katerih so prebivali Muze, kakor so verovali stari Grki.

Klija (Klio) in Kalijopa, dve od sedmerih Muz, grških božanstev.

avstralsčine, glejte, da se je ne pojdete učiti v kitajsko slovnico!

Na krovu je bilo vse v najlepšem redu. Gospod in gospa Glenarvanova sta z zanimanjem opazovala Johna Manglesa in Mary Grantovo. Temu nagaenju nista imela kaj oporekati. Ker pa John sam ni ničesar omenil, sta menila tudi onadva, da je bolje, če ničesar ne vidita.

»Kaj si bo mislil kapitan Grant? je dejal nekoč Glenarvan gospe Heleni.

— Misli si bo, da je John vreden Marije, in ne bo se motil.«

Medtem se je jahta bližala naglo svojemu cilju. Peti dan potem, ko se izgubili izpred oči rtič Corrientes, dne 16. novembra, so zapihale izredno ugodne zapadne sapice, prav tiste, ki jih porabijo mornarji, da objadrajajo južni konec Afrike, kjer so navadno stalni jugovzhodni vetrovi. Duncan je razpel vsa svoja jadra in brzel z nenavadno naglico po gladini, kakor da se hoče kosati s tekmeči od Royal-Thames-Cluba.

Naslednjega dne se je morje pokrilo z velikansko morskovo travo, da je bilo podobno zarastlemu ribniku. Dejal bi, da so zavozili v eno od sargaških morij, kjer so naplavljena debela in rastline z vseh sosednjih colin. Poveljnik Maury je posebno opozarjal brodarje nanje. Duncan je torej drsel po obširnem travniku, ki ga je Paganell po pravici primerjal s Pampami. Voznja seveda ni bila več tako hitra.

Štiriindvajset ur potem, o prvem svitu, je zaklical mornar-izvidnik:

— »Zemlja!

Na kateri strani? je vprašal Tom Austin, ki je bil na straži.

— V smeri vetra,« je odgovoril mornar.

Pri tej priliki je bil mostič poln radovednežev. Iz kajute se je pokazal daljnogled, za njim pa glava gospoda Jakoba. Učenjak je naravnal svoj instrument v naznačeni smeri, a opaziti ni mogel ničesar, kar bi bilo podobno suhi zemlji.

»Poglejte v oblake, mu je svetloval John Mangles.

— Saj res, je odgovoril Paganell, nekaj takega kakor špica, pa se še komaj zazna.

To je Tristan d'Acunha, je dejal John Mangles. — Tedaj je nadaljeval učenjak, če me spomin še ni zapustil, smo oddaljeni še štirindvajset milj.

Tristanova špica je visoka sedem tisoč čevljev in se vidi na tako razdaljo.

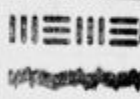
— Tako bo,« mu je pritrdil kapitan John.

Par ur pozneje se je skupina visokih, strmih otokov jasno zaznala na obzorju. Stožasti vrh Tristanove gore se je črno odrazil od ožarjenega neba, ki ga je obsipalo jutranje solnce z vsem sijajem. Kmalu se je glavni otok izločil iz skalnate skupine.

Tristan d'Acunha leži 37° 8' južne širine in 10° 44' zapadno od Greenwicha. Osemnajst milj jugozapadno in deset milj jugovzhodno sta še dva otoka, ki spadata k tej skupini: Nepristopni otok in Slavčev otok. Proti potrdnevu so potniki zapazili dvoje točk, po katerih se mornarji spoznajo, kje so, to je skalo na Nepristopnem otoku, ki je podobna jadrnici, in severni konec Slavčevega otoka, kjer je dvoje otokov, podobnih razpadajoči trdnjavi. Ob treh je Duncan zavozil v pristanišče Falmouth de Tristan d'Acunha, ki ga pomol Help, to je »Dobre pomoči,« ščiti pred zapadnimi vetrovi.

V pristanu je dremalo par zasidranih jadrnic, s katerimi love domačini morske pse in druge morske živali, ki jih na teh obalah kar mrgoli najrazličnejših vrst.

John Mangles je iskal mesta, kjer bi se mogel brez skrbi zasidrati, zakaj take zunanje ladjestaje so zelo nevarne, ker so izpostavljene viharjem in severozapada in severa. Prav na tem mestu se je potopila z blagom in moštvom angleška ladja Julia l. 1829. Duncan se je približal bregu na pol milje in vrgel sidro dvajset sežnjev globoko na skalnato dno. Takoj nato so vstopili potniki in potnice v veliki čoln in pristali pri drobnem črnem pesku, v sipo zdrobljenem apnencu.

Priporočamo »Mohorjeve knjižnice« na Prevaljah: 4. zv. Križev pot. Roman. 5. zv.: Knez Serebrjani, roman. 6. zv.: Zlatja na grmadi, povest. 7. zv.: Otočki postretek, povest. — Cene so v Mladiki. — KOL

UNDERWOOD

pri Lud. Baraga, Ljubljana
Selenburgova ul. 6/1. Telefon šte. 980.

UNDERWOOD

Steklena strešna opeka

je zopet na zalogi pri
ZDRUŽENIH OPEKARNAH
D. D. v Ljubljani.

Učenec

poštenih staršev se sprejme
v trgovino z meš. blagom.
Ponudbe na upravo "Slo-
venca" pod šte. 6459.

Sprejme se starejša prodajalka

z dobrimi spricvali, v tr-
govino z mešan. blagom na
deželi. - Istotam se sprejme
tudi UČENEC poštenih
kmečkih staršev, z dobrim
šolskim spricvalom. - Po-
nudbe pod »5000« št. 6471
na upravo lista.

PRODA SE nova hrastova SPALNICA

za 3500 Din. - Naslov pove
uprava lista pod šte. 6476.

Po ugod. cenah se prodaja:
malo rabljen otroški VO-
ZICEK, ponikljan, dobro
ohranjena moška in ženska
OBLEKA ter čevlji in kło-
buki. - Naslov pove uprava
»Slovenca« pod šte. 6472.

Trgovskega VAJENCA
krepkega in poštenega, z
dobrim spricvalom, tudi iz
dežele, sprejme v trgovino
meš. blaga Alois Schuschel,
Brežice ob Savi. 6522

Naznanilo.

Podpisani otvorim v soboto,
26. septembra t. l. svojo po-
družnico za izvrševanje
MESARSKE OBRTI
na Sv. Petra cesti šte. 95,
nasproti cerkve - kjer bom
prodajal meso različne vrste
po najugodnejših cenah. -
Priporočam se za mnogo-
brojen obisk. 6469
ANDREJ PRIMC.

Kovaški pomočnik
išče mesta pri mojstru. -
Jožef Štirn, Vodice 77.

Zahvala. Za vse blagodejno sočutje, ki
ga je toliko ljudi izkazalo naši
ljubi hčerki, sestri, svakinji, teti in botri

Minki Cesar

v njeni težki in dolgi bolezni, se najtopleje za-
hvaljujemo. - Iskrena hvala posebej g. dr.
Wacke-u za njegovo neumorno pomoč v bo-
lezni blage pokojnice, častiti duhovščini, časti-
temu g. katehetu Ign. Zaplotniku in njegovim
neimenovanim tovarišem, sodelavcem in so-
uslužbencom blage pokojnice iz hotela »Uni-
on« in vsem ki so prispevali in darovali pre-
krasne vence in cvetje. - Bog plačaj požrtvo-
valno in neomajano prijateljstvo izkazano blagi
pokojnici do groba g. M. Jerajevi in g. R.
Riznerjevi. - Vsem tisočera hvala!
V srcih vseh bodi nanjo ohranjen blag
spomin!

Stara lužina - Bohinj, dne 25. sept. 1925.

ZALUJOČI OSTALI.

Zahvala.

V naši globoki žalosti nam je bilo v veliko
tolažbo, ko smo videli kako iskreno sočustvu-
jejo z nami vsi, ki so poznali blagega pokoi-
nika. - Vsem Vam, ki ste nam s prisrčnimi
besedami ustmeno ali pismeno izrazili svoje
sožalje in sočustvovali z nami v najtežjih urah
- vsem Vam, ki ste posli njegovo prezgodnjo
gomilo s krasnim cvetjem, in vsem, ki ste ga
tako številno spremili na zadnji poti, bodi
prisrčna in iskrena zahvala.

V imenu vseh sorodnikov iz Dunaja
in Ljubljane:

Mara in Elvira Janša-Hille.

Razprodaja avtomobilov.

Radi smrti se likvidira tukajšnja zaloga novih avtomobilov in motornih koles - prodaja se globoko pod kupno ceno PUCH tipe VIII, PUCH 4 HP, mali tovorni voz (Rollwagen), PUCH motorna kolesa 2 HP. ZASTOPSTVO AUSTRO-DAIMLER-PUCH, Ljubljana, Gledališka ulica 2.

»Mestna hranilnica v Črnomlju« razpisuje mesto

pisarniškega uradnika.

Prednost imajo oni, ki so izvežbani kapelniki za godbo na pihala in lok. Prosilec mora biti popolnoma zdrav. - Plača po dogovoru.

Naznanilo.

»HRANILNICA KMEČKIH OBČIN« v Ljubljani, od-
poveduje po poteku treh mesecev od dne, ko se razglasi
ta objava, vse vloge, vezane na obojestransko tri-
letno mesečno odpoved, jih smatra izza dne 1. januarja
1. 1926. za nevezane z odpovednimi roki, kakor jih do-
loča § 14. njenih pravil, ter jih bo obrestovala izza dne
1. januarja 1926 po obrestni meri, ki bo pri njej takrat
veljala za nevezane vloge.

»Hranilnica kmečkih občin« v Ljubljani.

Bukov gozd

zdrav, v debelini nad 50 cm in obsegajoč 10 do
20.000 kubičnih metrov, kupimo brez zemljišča
za sukcesivno posekanje. - Obširne ponudbe
z označbo cene za kubični meter na: ZAGREB,
1., poštni predal 162.

Kdor fotografira mora imeti naše 3 novosti:

Naš ilustrirani cenik
»Moderna fotografija«
Brezplačno!

Našo ilustrirano učno knjigo

»Kako se naučim fotografirati« Samo Din 9'—

Našo neprekosljivo razvidnico za pravilno osvetlitev

»Pravosvet« Samo Din 4'—

Drogerija „SANITAS“ Celje

RAJKO RANZINGER, špediter, naznanja v svojem in v imenu
vseh sorodnikov žalostno vest, da je njegova dobra in skrbna mačeha, gospa

Sofija Ranzinger

rojena Hofner, vdova Kottek

danes, dne 25. septembra 1925 v 75. letu njene starosti po dolgi bolezni
mirno preminula. - Pogreb predrage rajnice se bo vršil v soboto, dne
26. t. m. ob 5 popoldne iz hiše žalosti, Masarykova ulica (preje cesta na
južno železnico) št. 7, na pokopališče k Sv. Križu, kjer se bodo zemeljski
ostanki položili v rodniško grobnico k zadnjemu počitku.

Sv. maše zadošnice se bodo brale v župni cerkvi pri Sv. Petru.

Ljubljana, dne 25. septembra 1925.

Brez posebnega obvestila.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem,
da je naša iskreno ljubljena soproga, hčerka, sestra, teta in svakinja, gospa

Leopoldina Kocjan

v četrtek, dne 24. septembra po dolgi in mučni bolezni, previdna s sve-
timi zakramenti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne rajnice bo v soboto, dne 26. t. m. ob 4 popoldne iz
hiše žalosti, Cesta na Loko 25, na pokopališče pri Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 25. septembra 1925.

Zalujoči sopro, mati in ostali sorodniki.

Potrji od neizmerne žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem tužno vest, da je naš predobri oče, stric, tast, stari oče itd., gospod

Jožef Mencinger

posestnik na Savi šte. 65 pri Jesenicah

po daljšem trpljenju izdihnil danes svojo blago dušo.

Pogreb predragega pokojnika se bo vršil dne 27. septembra ob pol
5 popoldne iz hiše žalosti na Savi na farno pokopališče na Jesenicah.

Sava, dne 25. septembra 1925.

ZALUJOČI OSTALI.

Tužnim srcem naznanjamo, da je naš nepozabni, nad
vse dobri sopro, oče in ded, gospod

Francé Dolničar

restavrat na glavnem kolodvoru v Mariboru

danes, dne 25. septembra, ob pol 10 zadet od kapi, v
60. letu starosti za vedno zaspal.

Pogreb se bo vršil v nedeljo, dne 27. septembra, ob
16 iz kapelice mestnega pokopališča v Pobrežju.

V Mariboru, dne 25. septembra 1925.

Ivana Dolničar roj. Kuhar, soproga.
Francé, Makso, Rude, Ivan, Joško, Zora, Ivanka, Dra-
gica in Anica, otroci.
Matija, Vekoslav, Davorin, Ignac, Ivanka, bratje in sestra.
Leopold, Avgust, Tone, Janko in Jernej, svaki.
Minka, snaha. - Zdravka, vnukinja.

Išče se za Sušak dobra

KUHARICA

ki bi pomagala tudi pri hiš-
nih opravilih, in boljše
deklica za vse hišne
posle. - Naslov
ZORKA MÜLLER, SUŠAK.

Prodajam lepo eno-
nadstropno hišo
hlev, drvarnico, vrt in en
gozd. Na lepem in promet.
kraju. Zraven farne cerkve
v Preski; od žel. post. Med-
vode 5 min. - Ponudba na-
sloviti na Franc Jenko
- Medvode 3, Gorenjsko.

Hlapca - kočijaža

vajenega poleg konj tudi
hišnih in gospodarskih po-
slov, sprejme K. ČEČ, Ljub-
ljana, Jugoslov. tiskarna.

Večjo množ. dobrih, zdravih
VINSKIH SODOV
(1000 do 1800 litrov) prodaja
za polovično ceno KRALJ,
Ormož. 6483

KLEPARSKI vajenec
se sprejme. Stanko Kezele,
kleparski mojster, Bohoriče-
va ulica št. 3. 6464

Steklenice

(baloni) v pletenicah po 50
kilogr. in več ima v zalogi
»JUHAN« - Ljubljana, Gra-
dišče šte. 3. 6434

Pristne

kranjske klobase

iz samega prašičevega mesa
izdeluje in razpošilja v vsa-
ki množini po 5 Din komad
(8 klobas tehta 1 kilogram)

Franc Fister

Ljubljana, Zaloška c. 10.

Dremog - Čebin
Wollova ulica 1. II.
Telefon šte. 66.

Agitirajte
in širite naše
časopise!

Sorodnikom, prijateljem in znancem jav-
ljamo tužno vest o smrti našega dobrega moža,
skrbčevega očeta in ljubljene tasta, gospoda

Antona Kodre-ča

trgovca v Stari cerkvi

ki je v 73. letu izdihnil blago dušo po dolgo-
trajni bolezni danes zjutraj, dne 25. sept. 1925
Bogu vdan in previden s svetotajstvi.

Pogreb se vrši iz državne javne bolnice v
nedeljo, dne 27. t. m. ob pol 3 popoldne na
pokopališče pri Sv. Križu.

Posebna naznanila se ne bodo razpošiljala.

ZALUJOČI OSTALI.

WEITZEL Ingenieur Gesellschaft, Komandit. dr.

Oddelek I. CENITVE

tehničnih naprav industrijskih podjetij
in poslopij vseh vrst in za vse namene.

Oddelek II. STROKOVNA MNENJA

in interesno zastopstvo vseh vrst, za vse
namene, zaupne izjave in ustanovitve.

Oddelek III. STROJI

Sodelovanjem naših oddelkov I. in II. naj-
boljše zveze! Zato dobave vseh strojev in
naprav. - Prezidave. - Načrti. - Stav-
beno vodstvo.

Radebeul-Dresden (Deutschland).

OBVESTILO! Na vzpodbudo Narodne banke so
sklenili odločilni ljubljanski denarni zavodi s 1. oktobrom
t. l. zopet znižati obrestno mero od hranilnih vlog in
vlog v tekočem računu. Ker je »Ljudska posojilnica«
tudi obvezana to storiti, obvešča s tem namesto z dru-
gimi obvestili v smislu svojih določil glede hranilnih
vlog § 2. svoje vložiške, da bo izza dne 1. oktobra 1925
znižala obrestno mero od hranilnih vlog in od vlog v
tekočem računu v smislu dogovora omenjenih denarnih
zavodov. - »Ljudska posojilnica« r. z. z. n. z. v Ljub-
ljani, dne 23. septembra 1925.

»Nikdar brez Burgita«

pravi

Nebrez Burgit

kajti nega nog brez Burgita je kakor jed brez soli,
t. j. šele poraba Burgit-izdelkov zdravi in neguje
Vaše noge in jim da zopet prožnost.

Naročite si torej takoj iz bližnje lekarne ali
drogerije popolno Burgit zbirko za nego nog, ista
obstoji iz ene skatljice Burgit-obližev za kurja očesa
in ene skatljice Burgit-obližev za otiščance ter dvoj-
natega zavitka Burgit-kopeli za noge. Iznebili se ne
bodate samo svojih kurjih očes in otiščancev, mar-
več dobrodejno tudi pomladili in okrepčali svoje noge.

Burgit Ges. m. b. H., Freilassing, Bayern.